

විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව
கணக்காய்வாளர் தலைமை அபிபதி திணைக்களம்
AUDITOR GENERAL'S DEPARTMENT

මගේ අංකය } BAF/H/GEN/66
 எனது இல. }
 My No. }

ඔබේ අංකය }
 உமது இல. }
 Your No. }

දිනය } 2016 සැප්තැම්බර් 30 දින
 திகதி }
 Date }

සභාපති.

පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාව.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2015 පෙබරවාරි මාසයේ සිට 2016 මැයි මාසය දක්වා කාල පරිච්ඡේදය තුළ සිදු කර තිබුණු භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම පිළිබඳව 2016 ජූනි 29 වන දින විශේෂ විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීමෙන් අනතුරුව 2016 සැප්තැම්බර් 23 දක්වා කාලය තුළ පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාව විසින් සහ විගණකාධිපති විසින් අනාවරණය කරගත් තොරතුරු අනුව එම වාර්තාවට කරන ලද යාවත්කාලීන කිරීම් ඇතුළත් වාර්තාව

උක්ත විෂයයට අදාළ විමර්ශන කටයුතු සඳහා 2016 සැප්තැම්බර් 23 වන දින රැස්වූ පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාවේ දී, 2016 ජූනි 29 දිනෙන් අනතුරුව රැස්කරගත් තොරතුරුද සලකා බලා එම කරුණු පදනම් කරගෙන 2016 ජූනි 29 වන දින ඉදිරිපත් කරන ලද විශේෂ විගණන වාර්තාව යාවත්කාලීන කර පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාව වෙත ලබා දීමට මා විසින් එකඟතාව ඵල කරන ලදී.

02. එම වාර්තාව මේ සමඟ ඉදිරිපත් කරමි.

විගණකාධිපති.

එච්.එම්.ගාමිණි විජේසිංහ

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2015 පෙබරවාරි මාසයේ සිට 2016 මැයි මාසය දක්වා කාල පරිච්ඡේදය තුළ සිදු කර තිබුණු භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම් පිළිබඳව 2016 ජූනි 29 වන දින විශේෂ විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීමෙන් අනතුරුව 2016 සැප්තැම්බර් 23 දක්වා කාලය තුළ පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාව විසින් සහ විගණකාධිපති විසින් අනාවරණය කරගත් තොරතුරු අනුව එම වාර්තාවට කරන ලද යාවත්කාලීන කිරීම් ඇතුළත් වාර්තාව.

---

1 උක්ත විශේෂ වාර්තාව නිකුත් කිරීමේ පසුබිම සහ වාර්තාවේ ස්වභාවය.

2016 මැයි 06 දින පැය 1430 ට පැවති පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභා සාකච්ඡාවේදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සිදුකර තිබුණු පසුගිය හා වත්මන් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම් පිළිබඳව වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කරන ලෙස විගණකාධිපති වෙත දුන් උපදේශය සහ ඒ සඳහා වූ එකඟතාවය පරිදි මෙම වාර්තාව ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ. මෙම විෂයයට අදාළව 2016 ජූනි 08 දින පැවති පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාව වෙත විගණකාධිපති විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ලිපියද (ඇමුණුම i) මේ සමඟ ඉදිරිපත් කර ඇත. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙතින් විගණනයට ලබා ගන්නා තොරතුරුවල පැවතිය හැකි සංවේදීභාවය හේතුවෙන් ඒවායේ රහස්‍යභාවය ආරක්ෂා කිරීම පිළිබඳව නීතිපති විසින් 2004 පෙබරවාරි 12 දින ප්‍රකාශ කර තිබූ එම මතය (ඇමුණුම ii) සහ එම මතය සඳහන් කරමින් මහ බැංකු අධිපති විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ලිපියක් ද (ඇමුණුම iii) දක්වා ඇත. එහෙයින් මෙම වාර්තාවේ ඇමුණුම් ලෙස ඇතුළත් කර ඇති ඇතැම් ලේඛන එලෙස රහස්‍යභාවය ආරක්ෂා විය යුතු ලේඛන යැයි හැඟී ගිය හෙයින් එම ඇමුණුම් රහිත වාර්තාවක් ඔබ කමිටුව වෙතද, එම ඇමුණුම් සහිත වාර්තාවක් පාර්ලිමේන්තුවේ ගරු කථානායකතුමා වෙත ද ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

(එසේ වුවද, ගරු කතානායකතුමාගේ ලේකම්ගේ 2016 සැප්තැම්බර් 09 දිනැති ලිපිය මගින් කර තිබූ ඉල්ලීම පරිදි 2016 සැප්තැම්බර් 15 දින එකී ඇමුණුම් සහිත වාර්තාවේ පිටපත් 26 ක් ගරු සහිත සාමාජිකවරුන් වෙත ලබාදීම සඳහා ගරු කථානායකතුමා වෙත ලබාදෙන ලදී.)

එම ඇමුණුම් රහිත වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසුව විශේෂ විගණන වාර්තාව මත පදනම්ව විමර්ශනය කිරීම සඳහා පහත සඳහන් දිනයන් වලදී පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කමිටුව රැස් වූහ.

දිනය	සහභාගී වූ පාර්ශවයන්		
	කමිටු සාමාජිකයින්	විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව	මහ බැංකුව සහ අදාළ අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන්
2016 ජූනි 29	✓	✓	x
2016 ජූලි 05	✓	✓	x
2016 ජූලි 07	✓	✓	✓
2016 අගෝස්තු 12	✓	✓	✓
2016 අගෝස්තු 23	✓	✓	✓
2016 සැප්තැම්බර් 08	✓	✓	මහ බැංකු අධිපතිවරයා පමණක් කැඳවන ලදී
2016 සැප්තැම්බර් 23	✓	✓	x

ඒ අනුව 2016 සැප්තැම්බර් 23 වන දින රැස්වූ කමිටුව විසින්, 2016 ජූනි 29 දිනෙන් අනතුරුව රැස්කරගත් තොරතුරු සලකා බලා එම කරුණු පදනම් කරගෙන 2016 ජූනි 29 වන දින ඉදිරිපත් කරන ලද විශේෂ විගණන වාර්තාව යාවත්කාලීන කර පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාව වෙත ලබා දීමට විගණකාධිපතිවරයා එකඟ වන ලදී. ඒ අනුව එම යාවත්කාලීන කරන ලද විගණන වාර්තාව පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාවට මෙලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරන ලදී. මෙම වාර්තාවට අදාළව රහස්‍යතාවය ආරක්ෂා වියයුතු යැයි හැඟී ගිය ලේඛන මේ වන විට ගරු කථානායකතුමාගේ ඉල්ලීම පරිදි සහිත සාමාජිකවරුන් වෙත ලබා දී ඇති හෙයින් එම තොරතුරු මෙම වාර්තාවට ඇතුළත් කරන ලදී.

2016 ජූනි 29 දිනෙන් පසුව අනාවරණය වූ කරුණු හේතුවෙන් එදින නිකුත් කළ විශේෂ වාර්තාවේ 5.1.9 සහ 5.1.11 ඡේදයන් පමණක් සංශෝධනයට ලක් කර ඇති අතර එම සංශෝධනයන් හේතුවෙන් වාර්තාවේ නිගමනයන්ට කිසිදු බලපෑමක් ඇති නොවේ.

2. මෙම විශේෂ විගණන වාර්තාව පිළියෙල කිරීමේදී පහත දැක්වෙන ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කරන ලදී.

2.1 පහත සඳහන් ලේඛන පරීක්ෂා කිරීම

(2016 ජූනි 29 දක්වා)

2.1.1 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීමේදී අනුගමනය කරන පිළිවෙත් දැක්වෙන මෙහෙයුම් අත්පොත.

2.1.2 2015 පෙබරවාරි 27 දින භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුතුව පිළිබඳ විමර්ශනය කිරීම සඳහා වූ පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාවේ විශේෂ අනුකාරක සභාව විසින් පවත්වන ලද පරීක්ෂාවට අදාළ වාචික සාක්ෂි සටහන්.

2.1.3 ඉහත 2.1.2 ඡේදයෙහි සඳහන් බැඳුම්කර නිකුත් කිරීමට අදාළව පරීක්ෂා කර වාර්තා කිරීම සඳහා පත්කළ ත්‍රි පුද්ගල කමිටු වාර්තාව.(2015 මැයි 19 දින මෙම වාර්තාව පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී ගරු ලක්ෂ්මන් කිරිඇල්ල මැතිතුමා විසින් පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කර ඇත.)

2.1.4 ඉහත 2.1.2 ඡේදයේ සඳහන් බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම පිළිබඳව විශ්‍රාමික ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ විනිසුරුවරයකුගේ පරීක්ෂණ වාර්තාව.

2.1.5 1949 අංක 58 දරන මුදල් නීති පනත එහි සංශෝධන සමග.

2.1.6 අදාළ දේශීය ණය කළමනාකරන කමිටු සහ ටෙන්ඩර් කමිටු තීරණ.

2.1.7 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි වෙබ් අඩවියෙහි පළ වූ තොරතුරු හා දත්ත.

(2016 ජූනි 29 දිනෙන් පසුව)

2.1.8 2016 ජූනි 29 වන දින පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද විශේෂ විගණන වාර්තාව සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් ලද ලිඛිත පැහැදිලි කිරීම්.

2.1.9 2016 ජූලි 07, 2016 අගෝස්තු 12, 2016 සැප්තැම්බර් 08 වන දින පැවැති පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාවන් හි වාචික සාක්ෂි සටහන්.

2.1.10 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සහ මුදල් අමාත්‍යාංශය වෙත පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කමිටුව විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ප්‍රශ්නාවලි සඳහා ලද පිළිතුරු.

2.2 වෙනත් පරීක්ෂාවන්.

2.2.1 විවිධ ආකාරයෙන් ලද තොරතුරු විශ්ලේෂණාත්මක විග්‍රහයකට ලක් කිරීම.

2.2.2 ප්‍රාථමික වෙළෙඳපොළට අදාළ ඇතැම් තොරතුරු පරීක්ෂාව.

2.2.3 ද්විතීක වෙළෙඳපොළට අදාළ ඇතැම් තොරතුරු පරීක්ෂාව.

2.2.4 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ලබා දුන් තොරතුරු ඇගයීමට ලක් කිරීම.

2.2.5 අදාළ පාර්ශවයන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීම.

3. විෂය පථය සීමාවීම

මෙම වාර්තාවෙන් ඉස්මතු කර ඇති නිරීක්ෂණයන් තුළින් නිගමනයන්ට එළඹීමේදී මාගේ විෂය පථය මතු දැක්වෙන සීමා කිරීම්වලට යටත්ව තිබූ බව අවධාරණය කරනු ලැබේ.

3.1 විෂයගත ක්‍රියාවලියට අදාළව මහ බැංකුව යම් මෙහෙයුම් අත්පොතක දැක්වෙන පිළිවෙත් අනුව කටයුතු කළ බව සඳහන් කර තිබුණද, එය එහි මුදල් මණ්ඩලය විසින් හෝ වෙනත් අධිකාරී බලයක් සහිත ආයතනයක් විසින් අනුමත කළ සමස්ථ මෙහෙයුම් අත්පොතක් නොවන බව මා වෙත වාර්තා වී තිබීම. (ඇමුණුම iv සහ v)

3.2 විෂයගත ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමේ කාර්යය විගණකාධිපති වෙත පැවරුණු දිනය හා අදාළ සිද්ධීන් සිදු වූ දිනයන් අතර සැලකිය යුතු කාල පරතරයක් තිබීම.

3.3 අදාළ විෂයගත කරුණු පිළිබඳ විෂය බද්ධ පාඨල දැනුමක් සහිත මූල්‍ය හා ආර්ථික විශේෂඥයින්ගේ සහය ලබා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් කාලයක් නොතිබීම හා මෙම වාර්තාවේ පළමු ඡේදයේ දක්වා ඇති රහස්‍යභාවය පිළිබඳව ගැටළු සහගත තත්ත්වය නිසා එවැනි සහයක් ලබාගැනීම ප්‍රශ්ණකාරී වීම.

3.4 ඉහත 3.3 ඡේදයේ සඳහන් විශේෂඥයින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සතුව සිටියද එම නිලධාරීන්ගේ සහය අපක්ෂපාතී ලෙස ලබාගත හැකිද යන්න ප්‍රශ්ණකාරී වීම.

3.5 අදාළ විෂයට සම්බන්ධිත ඉතා වැදගත් ද්විතීක වෙළෙඳපළ පිළිබඳව තොරතුරු එම තෙවන පාර්ශවයන් වෙතින් සෘජුව ලබාගැනීමට හෝ තහවුරු කරවා ගැනීමට අධිකාර බලයක් විගණකාධිපති වෙත නොතිබීම.

3.6 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට මෙම වාර්තාවේ (ඇමුණුම vi) හි දක්වා ඇති ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ප්‍රමාණාත්මක බලපෑමක් සිදු කිරීමේ හැකියාවක් තිබුණේ ද යන්න අනාවරණය කරගැනීමේ හැකියාවක් නොවීම.

3.7 ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් හා ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් අතර ද, මහ බැංකු අධිපති සහ ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් අතරද එකිනෙක පුද්ගලයන් අතර ප්‍රමාණාත්මක බලපෑමක් සිදු කිරීමේ හැකියාවක් තිබුණේද යන්න අනාවරණය කර ගැනීමේ හැකියාවක් නොවීම.

3.8 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු නිලධාරීන් හා ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් අතර සිදුවන දුරකථන සංවාද පටිගත කර නොතිබීම නිසා එම තොරතුරු පරීක්ෂා කළ නොහැකි වීම.

3.9 2015 පෙබරවාරි 27 දින වෙන්දේසිය සිදු වූ අවස්ථාවට අදාළ පටිගත කළ සජීවී දර්ශණ භෞතිකව පරීක්ෂා නොකිරීම.

3.10 මෙම වාර්තාව සකස් කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් ලබා දුන් තොරතුරු අතර තිබූ රහස්‍ය හා සංවේදී තොරතුරු නිවැරදිව හඳුන්වාදෙන ලෙස මහ බැංකු අධිපතිගෙන් ලිඛිතව ඉල්ලා සිටි අතර එයට ලබා දුන් පිළිතුර අනුව ලබා දී ඇති තොරතුරු සියල්ලම රහස්‍ය තොරතුරු ලෙස සැලකීමට සිදුව තිබීම හේතුවෙන් වාර්තා කිරීමට සීමා පැවතීම. (ඇමුණුම iii)

4. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය හැඳින්වීම

4.1 ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික හා මිල ස්ථායීතාවය පවත්වාගෙන යාමද මූලික අරමුණු ලෙස සලකා ස්ථාපිත කර ඇති ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව පස් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත මහ බැංකු මූල්‍ය මණ්ඩලයේ ප්‍රධානියා ද වන මහ බැංකු අධිපති විසින් මෙහෙයවනු ලැබේ (ඇමුණුම vii). තවද මුදල් නීති පනතේ 19(1) වගන්තිය පරිදි මහ බැංකු අධිපති ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා ද වේ. (ඇමුණුම viii) මහා භාණ්ඩාගාරයේ භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ දැනුම්දීම මත රජයේ ඉදිරි මාසික මුදල් අවශ්‍යතාවය සපුරාලීම සඳහා භාණ්ඩාගාර සුරැකුම්පත් (Treasury Securities) එනම් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් (Treasury Bills) හා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර (Treasury Bonds) නිකුත් කිරීම පිළිබඳ වගකීම ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් දරනු ලබයි (ඇමුණුම ix). වර්ෂයකට වඩා අඩු කාලයකින් කල් පිරෙන (Maturity) අයුරින් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් නිකුත් කරනු ලබන අතර වර්ෂයකට වැඩි දිගු කාලයකින් කල්පිරෙන අයුරින් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කරයි. මෙම බැඳුම්කරයක මුහුණත වටිනාකම (Face Value) රුපියල් 100 ක අගයක් ගනී. මෙහිදී මහ බැංකුව විසින් රජය වෙනුවෙන් මුදල් සපයා දීම

සිදුකරනු ලබන අතර මුදල් නීති පනතේ 106 (1) වගන්තියට (ඇමුණුම x) අනුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව රජයේ නියෝජිතයකු ලෙස කටයුතු කරන බව දක්වා ඇත. මෙම සුරැකුම්පත් මිලදී ගැනීම සඳහා සුදුසුකම්ලත් ආයතන 16 ක් 2015 වර්ෂය අවසාන වන විට ලියාපදිංචි කර තිබූ අතර, 2016 වර්ෂයේ දී ඉන් එක් ආයතනයක් ඉවත් වී ඇත (ඇමුණුම vi). එම ආයතන අතර රාජ්‍ය මෙන්ම පෞද්ගලික ආයතන ද වේ. මෙම ආයතන ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් / වෙළඳුන් (Primary Dealers) ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. තවද සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට ද ප්‍රාථමික වෙළඳපොලෙන් භාණ්ඩාගාර සුරැකුම්පත් මිලදීගැනීමට අවසර ලබා දී තිබේ.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් 2015 පෙබරවාරි 27 දින දක්වා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයන් 2 ක් අනුගමනය කර තිබුණි. ඉන් පළමු ක්‍රමය වූයේ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම පිළිබඳ ප්‍රසිද්ධ කරනු ලබන දැන්වීමක් අනුව ඉහතින් සඳහන් කරන ලද ලියාපදිංචි ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් මිලගණන් කැඳවා ඒ අනුව බැඳුම්කර වෙන්දේසි (auction) මඟින් අවශ්‍ය මුදල් අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමයි. දෙවැනි ක්‍රමය වූයේ සෘජුවම ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් හට සුරැකුම්පත් නිකුත්කිරීම හෙවත් පෞද්ගලික නිකුතු ක්‍රමයයි (Direct Placement / Private Placement). මෙම දෙවන ක්‍රමයේ දී සිදුවූයේ මහ බැංකුවේ රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද බර තැබූ සාමාන්‍ය ඉපයුම්/ඵලදා අනුපාතයක් (Weighted Average yield Rate) මත ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන්ට බැඳුම්කර මිලදී ගැනීම් සඳහා අවස්ථාව ලබාදීම වේ. මෙහිදී මෙම බරතැබූ ඉපයීම් අනුපාතය ගණනය කිරීම ක්‍රම 2 ක් අනුව සිදු කරනු ලැබේ. එක් ක්‍රමයක් වන්නේ ආසන්නතම පෙර කාල සීමාව තුළ සිදුකළ බැඳුම්කර වෙන්දේසියේ දී සමාන කල්පිරීමේ කාලයක් (Maturity Period) සහිත බැඳුම්කර සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද ඵලදා අනුපාතයන් හි බරින් සාමාන්‍ය අගය ඵලදා අනුපාතය ලෙස ගැනීම වේ. අනෙක් ක්‍රමය වන්නේ ද්විතියික වෙළඳපොළේ (Secondary Market) පවතින සමාන පරිණත කාලයක් සහිත බැඳුම්කර ඵලදා අනුපාත පදනම් කරගෙන නැවත ඵලදා අනුපාතය ගණනය කිරීමයි. සෘජු නිකුතු ක්‍රමය වෙන්දේසි දින හැර අනෙකුත් සෑම වැඩකරන දිනයකම විවෘතව පවතින අතර බැඳුම්කර මිලදී ගැනීමට කැමති ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් හට රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව පෙර තීරණය කරන ලද ඵලදා අනුපාතයන් යටතේ, අලෙවියට ඇති බැඳුම්කර මිලදී ගැනීමට අයදුම්කළ හැකිය. භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුතුවක දී අනුගමනය කරනු ලබන ක්‍රියාවලිය රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුවේ මෙහෙයුම් අත්පොතෙහි (Public Debt Department Operation Manual) දක්වා තිබේ.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් කිසිදු විරෝධතාවයක් දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මඟින්ද ඒ සඳහා නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් එම ඡේදය මෙම යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 02 සිට 04 දක්වා)

4.2 භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර පොළී අනුපාතයකට (Coupon Rate/Interest Rate) විවිධ පරිණත කාලසීමාවන් සඳහා නිකුත් කරනු ලබයි. එලෙස නිකුත් කරනු ලබන බැඳුම්කරයේ මුහුණත වටිනාකමට අනුව පොළී අනුපාතය මත අර්ධ වාර්ෂිකව රජය විසින් පොළී ගෙවනු ලබයි. (ඇමුණුම xi). බැඳුම්කර වෙන්දේසියන්හිදී ගනුදෙනුකරුවන් විසින් මහ බැංකුව විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන පොළී අනුපාතයක් මත පදනම්ව විවිධ මිල ගණන් යටතේ ලංසු ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. එම ලංසු අධිමිලකට (Premium) එනම් මුහුණත වටිනාකමට වැඩි මිලකට, සමමිලකට (at par) එනම් මුහුණත වටිනාකමට සමාන වූ මිලකට සහ අවමිලකට (Discount) එනම් මුහුණත වටිනාකමට වඩා අඩු වූ මිලකටද ලෙස ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. මෙහිදී ඔවුන් විසින් අධිමිලකට ඉල්ලුම්කළ හොත් බැඳුම්කරයේ ඵලදා අනුපාතිකය පොළී අනුපාතයට වඩා පහළ අගයක් ගන්නා අතර සම මිලකට ඉල්ලුම් කළහොත් පොළී අනුපාතයට සමාන අගයක්ද, අවමිලකට ඉල්ලුම් කළහොත් පොළී අනුපාතයට වඩා ඉහළ අගයක්ද ගනු ලබයි. ඒ අනුව පොළී අනුපාතයට ඉහළින් ඇති ඵලදා අනුපාතයක් පවතින අවස්ථාවලදී බැඳුම්කර මුහුණත අගයට වඩා අවමිලකට නිකුත් වන බවත්, පොළී අනුපාතය හා ඵලදා අනුපාතය සමාන වන විට බැඳුම්කර මුහුණත අගයට නිකුත් වන බවත්, පොළී අනුපාතයට වඩා පහළින් පවතින අවස්ථාවලදී මුහුණත අගයට ඉහළ වූ අධිමිලකට නිකුත් වන බවත් දැක්විය හැක. ඒ අනුව පොළී අනුපාතයට වඩා අඩු ඵලදා අනුපාතයට බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම මගින් අධිමිලක ලැබෙන අතර එයින් රජයට අමතර මූල්‍ය වාසියක් ලැබේ. එමෙන්ම පොළී අනුපාතයට වඩා වැඩි ඵලදා අනුපාතයට එනම් වට්ටම් අනුපාතයකින් බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම හේතුවෙන් රජයට මූල්‍ය අවාසියක් සිදු වේ. පොළී අනුපාතයට සමාන ඵලදා අනුපාතයට බැඳුම්කර නිකුත් කළහොත් රජයට අමතර වාසියක් හෝ අවාසියක් සිදු නොවේ.

(ඉහත ඡේදය සඳහා මහ බැංකු අධිපති විසින් ලබා දුන් ලිඛිත පිළිතුර හා එකඟ විය නොහැකි බව පහත සඳහන් යොමුවෙහි අන්තර්ගත කරුණු අනුව තහවුරු වන හෙයින් එම ඡේදය මෙම යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 4 සිට 5 දක්වා)

4.3 2014 ජනවාරි මාසයේ සිට 2016 මැයි මාසය දක්වා රජයේ මුදල් අවශ්‍යතාවය වෙන්දේසි ක්‍රමය හා සෘජු ක්‍රමය භාවිතයෙන් බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම මඟින් සපුරා ගත් ආකාරය පහත වගුවේ දැක්වේ.

වගු අංක 1: බැඳුම්කර නිකුත් කළ ක්‍රමවේදය සහ වටිනාකම (2014 ජනවාරි - 2016 මැයි)

වර්ෂය හා මාසය	බැඳුම්කර නිකුත් කළ ක්‍රමවේදය හා වටිනාකම			නිකුත් කළ වටිනාකමින් ප්‍රතිශතයක් ලෙස	
	වෙන්දේසි ක්‍රමය (Auction)	සෘජු ක්‍රමය (Direct Placement)	එකතුව	වෙන්දේසි ක්‍රමය (Auction)	සෘජු ක්‍රමය (direct Placement)
	රු. බිලියන	රු. බිලියන	රු. බිලියන	%	%
2014 ජනවාරි	5.500	32.718	38.218	14	86
2014 පෙබරවාරි	3.050	80.088	83.138	4	96
2014 මාර්තු	5.000	130.117	135.117	4	96
2014 අප්‍රේල්	-	120.373	120.373	0	100
2014 මැයි	5.950	62.745	68.695	9	91
2014 ජූනි	-	126.210	126.210	0	100
2014 ජූලි	5.300	109.483	114.783	5	95
2014 අගෝස්තු	-	44.230	44.230	0	100
2014 සැප්තැම්බර්	2.950	72.458	75.408	4	96
2014 ඔක්තෝබර්	-	22.617	22.617	0	100
2014 නොවැම්බර්	-	13.788	13.788	0	100
2014 දෙසැම්බර්	4.000	18.148	22.148	18	82
2015 ජනවාරි	-	69.923	69.923	0	100
2015 පෙබරවාරි	10.058	23.524	33.582	30	70
2015 මාර්තු	171.659	14.144	185.803	92	8
2015 අප්‍රේල්	44.306	-	44.306	100	0
2015 මැයි	35.730	-	35.730	100	0
2015 ජූනි	82.900	-	82.900	100	0

2015 ජූලි	99.575	-	99.575	100	0
2015 අගෝස්තු	100.578	-	100.578	100	0
2015 සැප්තැම්බර්	57.576	-	57.576	100	0
2015 ඔක්තෝබර්	55.811	-	55.811	100	0
2015 නොවැම්බර්	20.594	-	20.594	100	0
2015 දෙසැම්බර්	29.545	-	29.545	100	0
2016 ජනවාරි	61.119	-	61.119	100	0
2016 පෙබරවාරි	38.959	-	38.959	100	0
2016 මාර්තු	135.667	-	135.667	100	0
2016 අප්‍රේල්	30.44	-	30.440	100	0
2016 මැයි	114.335	-	114.335	100	0

(2016 ජූනි 26 දිනැති විශේෂ විගණන වාර්තාව යතුරුලියනය කිරීමේදී, සඳොස්ව තිබූ අගයන් නිවැරදි කර ඉහත වගුව යාවත්කාලීන කරන ලදී.)

කෙසේ වෙතත් 2015 පෙබරවාරි 27 දින දක්වා ඉහත සඳහන් ක්‍රම දෙකම අනුගමනය කර තිබුණද, එදින සිට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් තාවකාලිකව සෘජු නිකුතු ක්‍රමයෙන් බැහැරව ප්‍රාථමික වෙන්දේසි ක්‍රමය පමණක් අනුගමනය කර තිබුණි.

(ඉහත සඳහන් වටිනාකම් පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් කිසිදු විරෝධතාවයක් දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මඟින්ද ඒ සඳහා නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් එම ඡේදය එලෙසම මෙම යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 05 සිට 06 දක්වා)

4.4 2014 ජනවාරි මාසයේ සිට, සෘජු ක්‍රමය තාවකාලිකව අත්හිටුවීමට ගත් තීරණය මුළුමනින්ම ක්‍රියාත්මක වූ 2015 අප්‍රේල් මාසය දක්වා වූ මාස 15 ක කාලය තුළ, සෘජු ක්‍රමය පමණක් යොදාගත් මාසයන්ද වෙන්දේසි ක්‍රමය පමණක් යොදා ගත් මාසයන් ද මෙම ක්‍රම දෙකම යොදාගත් මාසයන්ද, පැවති බව නිරීක්ෂණය විය. කෙසේ වුවත් එම මාස 15 ක කාලය තුළ නිකුත් කළ සමස්ත බැඳුම්කරයන්ගෙන් සියයට 80 කට වඩා සෘජු ක්‍රමය යොදාගෙන නිකුත් කර තිබුණු බව වැඩි දුරටත් නිරීක්ෂණය විය.

(පහත සඳහන් යොමුවෙහි දක්වා ඇති පරිදි මහ බැංකුව විසින් ඉහත ඡේදයට අදාළව ලබා දුන් ලිඛිත පිළිතුර හා පොදු ව්‍යාපාර කමිටුව ලබා ගත් වාචික සාක්ෂි සටහන් අනුව ඉහත ඡේදය තහවුරු වී ඇති හෙයින් එලෙසම යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 06 සිට 22 දක්වා)

5. නිරීක්ෂණයන්

2015 පෙබරවාරි 27 දින සිට ඉදිරි කාලයට අදාළ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳව සිදුකළ නියැදි විගණන පරීක්ෂාවේ දී අනාවරණය වූ කරුණු සහ ඒවායේ ස්වභාවය ඉස්මතු වී ඇති ආකාරය අනුව පහත පරිදි උප ශීර්ෂ තුනක් යටතේ විගණන නිරීක්ෂණ සඳහන් කරනු ලැබේ.

- (අ.) 2015 පෙබරවාරි 27 දින සිදු කළ බැඳුම්කර නිකුතුව
- (ආ) 2016 මාර්තු 29 දින සිදුකළ බැඳුම්කර නිකුතුව
- (ඇ) 2015 පෙබරවාරි 27 දින සිදුකළ බැඳුම්කර නිකුතුවට අදාළ ක්‍රමවේදයේ වෙනසින් පසු ඇති වූ ප්‍රවණතාවයන්

5.1 2015 පෙබරවාරි 27 දින සිදු කළ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම

5.1.1 මහ බැංකුවේ මූල්‍ය මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක MB/PD/05/18/97 (ඇමුණුම xii) ට අනුව 1997 මාර්තු මාසයේ සිට භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර වෙන්දේසි මගින් ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් වෙත නිකුත් කිරීමට තීරණය කර තිබුණි. වෙළඳපලේ අවශ්‍ය තරම් මුදල් නොමැති අවස්ථාවක දී හෝ පොළී අනුපාතිකයන් අසීමිතව ඉහළ යන අවස්ථාවකදී වෙන්දේසි මගින් සපයා ගැනීමට නොහැකි වූ අරමුදල් සපයා ගැනීම සඳහා සේවක අර්ථසාධක අරමුදල යොදා ගත යුතු බව ද, එහිදී නිර්දේශ කර තිබුණි. මේ නිසා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පොළී ප්‍රතිශතය පාලනය කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් ලෙස සෘජු ක්‍රමය මත අරමුදල් සපයා ගැනීම යොදා ගෙන තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 22 සිට 23 දක්වා)

5.1.2 තවද මුදල් මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක MB/PD/1/26/2008 හි කරුණු (ඇමුණුම xiii) සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් පසුව සහ රජයේ සුරැකුම්පත් සමබන්ධව පොළී අනුපාත ඉහළයාම සැලකිල්ලට ගෙන මුදල් මණ්ඩලය විසින් 2008 වර්ෂයේදී සෘජු ක්‍රමය මගින් අරමුදල් අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට තීරණය කර තිබුණි. පසුව මුදල් මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක MB/PD/25/20/2008 ට අනුව (ඇමුණුම xiv) මුදල් මණ්ඩලය විසින් ද්විතියික වෙළඳපොළේ පවතින පොළී අනුපාතවලට වඩා සියයට 0.05 (Five Basis Points) ක් පමණ ඉහළ පොළී අනුපාතයන් සහිත බැඳුම්කර සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට නිකුත් කිරීම මගින් වෙළඳපොළ ද්‍රවශීලතාව ඇති කිරීම සඳහා වැඩිදුරටත් නිර්දේශ කර තිබුණි.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති අතර පහත යොමුවෙහි දැක්වෙන වාචික සාක්ෂි සටහන් හා අනෙකුත් කරුණු අනුව ඉහත ඡේදය තහවුරු වී ඇති හෙයින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කර ඇත.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 23 සිට 34 දක්වා)

5.1.3 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුවෙහි අධිකාරී අමතා මහා භාණ්ඩාගාරයේ භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුවෙහි (Treasury Operation Department) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් එවන ලද අංක TO/DG/CFS/03 දරන හා 2015 පෙබරවාරි 20 දිනැති ලිපිය (ඇමුණුම xv) සමඟ 2015 මාර්තු මාසයට අදාළව ඉදිරිපත් කරන ඇති මුදල් අවශ්‍යතාවය රු.බිලියන 172 ක් විය. එහි 2015 මාර්තු 02 දින සඳහා පමණක් වූ රජයේ මුදල් අවශ්‍යතාවය රු.බිලියන 13.550 ක් වන අතර මෙම අවශ්‍යතාවයෙන් රු.බිලියන 1 ක් ප්‍රාථමික වෙන්දේසියක් තුළින්ද ඉතිරි රු.බිලියන 12.550 සෘජු ක්‍රමය මගින් ද සම්පාදනය කර ගැනීම මගින් රජයට අවශ්‍ය අරමුදල් සපයා ගැනීම සුදුසු බව දේශීය ණය කළමනාකරන කමිටුව (DDMC) විසින් 2015 පෙබරවාරි 27 දින 1300 පැයට (ඇමුණුම xvi) පවත්වන ලද රැස්වීමේදී නිර්දේශ කර තිබුණි. මුදල් අමාත්‍යාංශයේ නියෝජිතයෙක් ද ඇතුළත් මහ බැංකුවේ නිලධාරීන් 04 දෙනෙක්ගෙන් සැදුම්ලත් මෙම කමිටුවේ වගකීම වනුයේ දේශීය ණය ගැනුම් වියදම හා අවදානම අවම වන ආකාරයෙන් පවත්වා ගැනීමයි. (ඇමුණුම xvii). කෙසේ වෙතත් මෙහිදී නිරීක්ෂණය වූ ඉතා වැදගත් කරුණක් වන්නේ මෙම රැස්වීම සඳහා එම මුදල් අමාත්‍යාංශ නියෝජිතයා සහභාගී වී නොතිබුණි. එවැනි තත්ත්වයක් යටතේ එම පැමිණ නොසිටි සාමාජිකයාගේ එකඟත්වය විකල්ප ක්‍රමයකින් එනම් දුරකථනය මගින් හෝ ලබාගත් බවට තොරතුරු අනාවරණය නොවීය. ඉන් පසු එනම් 2015 මාර්තු 02 දින මෙම තීරණය සඳහා මහ බැංකු අධිපතිගේ අනුමැතිය ද (ඇමුණුම xvi) ලබා ගෙන තිබුණි.

(පහත සඳහන් යොමුවෙහි දක්වා ඇති පරිදි මහ බැංකුව විසින් ඉහත ඡේදයට අදාල ලබා දුන් ලිඛිත පිළිතුර, පොදු ව්‍යාපාර කමිටුව ලබා ගත් වාචික සාක්ෂි සටහන් හා අනෙකුත් කරුණු අනුව ඉහත ඡේදය තහවුරු වී ඇති හෙයින් එලෙසම යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 34 සිට 42 දක්වා)

5.1.4 2015 මාර්තු මාසය සඳහා භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා බැඳුම්කර නිකුත්කර සපුරා ගතයුතු රජයේ සමස්ත මුදල් අවශ්‍යතාවය වූ රු.බිලියන 261.683 ක් (මේ තුළ රු.බිලියන 89.683 ක් වූ වර්ෂය තුළ නැවත නිකුත් කරන ලද භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ද ඇතුළත් වේ.) සඳහා වූ රජයේ ණය ගැණුම් වැඩසටහන (Government Borrowing programme) 2015 පෙබරවාරි 27 දින පැය 1300 ට පැවැත්වූ රාජ්‍ය ණය කළමනාකරන කමිටුව විසින් නිර්දේශ කර තිබුණි. එම වැඩසටහනට අනුව එකී සම්පූර්ණ මුදල් අවශ්‍යතාවයෙන් රු. බිලියන 89.683 ක් භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වලින්ද, රු.බිලියන 172 ක් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර මගින් ද ලබා ගැනීමටත්, එම රු.බිලියන 172 න් රු. බිලියන 1 ක් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ප්‍රාථමික වෙන්දේසියෙන් ද, ඉතිරිය සෘජු ක්‍රමය මගින් ද සපයා ගැනීමටත් තීරණය කර තිබුණි.

මෙම අනුමැතිය නියෝජ්‍ය මහ බැංකු අධිපති (SM) මගින් රාජ්‍ය ණය අධිකාරී (Superintendent of Public Debt) වෙත දැනුම් දී තිබුණද, (ඇමුණුම xvi) ඒ ආකාරයෙන්ම එම කටයුතු ක්‍රියාත්මක නොවූ බව මාර්තු මාසය තුළදී සපුරා ගන්නා ලද රු. බිලියන 185.802 ක් වූ සම්පූර්ණ මුදලින් සෘජු ක්‍රමය මගින් රු. බිලියන 14.143 ක් පමණක් සපුරා ගෙන තිබීම (4.3 ඡේදයේ දැක්වෙන වගුව පරිදි) හේතුවෙන් නිරීක්ෂණය විය.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින්ද එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 42 සිට 44 දක්වා)

5.1.5 එසේම 2015 පෙබරවාරි 27 දින නිකුත් කිරීමට සැලැස්සුම් කර තිබුණේ වසර 30 කින් කල්පිරෙන බැඳුම්කර වන අතර එවැනි දීර්ඝ කාලීන බැඳුම්කර සඳහා සාමාන්‍ය ආයෝජකයන්ගේ ඉදිරිපත් වීමක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් අපේක්ෂා කර නොතිබූ බවත් පොළී ඵලදා වක්‍රය වසර 30 දක්වා දීර්ඝ කිරීම මගින් ද්විතියික වෙළඳපල තුළින් විදේශ ආයෝජකයන්ගේ ඉදිරිපත්වීමක්ද අපේක්ෂා කර තිබූ බව (ඇමුණුම xviii) මගින් අනාවරණය වී තිබුණි. එසේ වුවද විදේශ

ආයෝජකයන් සිය ආයෝජන නැවත ආපසු ලබාගෙන ඇති බව 2015 වර්ෂයේ වාර්ෂික වාර්තාව මගින් තහවුරු කර තිබීම හේතුවෙන් එම අපේක්ෂා සාර්ථක වී තිබුණේද යන්න ගැටළු සහගත විය. (ඇමුණුම xix)

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති අතර පහත යොමුවෙහි දැක්වෙන වාචික සාක්ෂි සටහන් අනුව ඉහත ඡේදය තහවුරු වී ඇති හෙයින් ඡේදය එලෙසම යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට ඇතුළත් කර ඇත.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 44 සිට 45 දක්වා)

5.1.6 මෙම බැඳුම්කර නිකුතු දිනයට පෙර සතියේ ද්විතියික වෙළඳපළ තුළ වසර 30 ක බැඳුම්කර සඳහා වූයේ සියයට 9.48 ක සාමාන්‍ය ඵලදා අනුපාතයක් පැවැති අතර (ඇමුණුම xx) එම අනුපාතයන්ට ආසන්න අනුපාතයන්ගෙන් මෙම බැඳුම්කර නිකුතුවද සිදුවෙයි අපේක්ෂාවක් රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව සතුව පැවති බව මහ බැංකු බැඳුම්කර නිකුතුව පිළිබඳ විමර්ශණය කිරීම සඳහා වන පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාවේ විශේෂ අනු කාරක සභාවේ වාචික සාක්ෂ්‍ය සටහන් (වාචික සාක්ෂි සටහන්) පරීක්ෂා කිරීමේ දී අනාවරණය විය (ඇමුණුම xxi). එසේ බලාපොරොත්තු වූ ඵලදා අනුපාතයක් සහිතව අධිමිලකට බැඳුම්කර විකිණීමට අමතරව ඉහත 4.1 ඡේදයේ දක්වා තිබූ පරිදි රජයට වැඩි මුදල් ප්‍රමාණයක් ලබා ගැනීමට හැකියාව තිබුණි. ඒ අනුව 2015 පෙබරවාරි 25 දින සහ 26 දින පිළිවෙලින් අන්තර්ජාලයේ සහ පුවත්පත්වල ප්‍රසිද්ධ කරන ලද දැන්වීම්වලට අනුව ප්‍රාථමික වෙළඳුන් 16 දෙනා වෙත වසර 30 ක කාලයකින් කල්පිරෙන රු.බිලියන 1 ක භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර සියයට 12.5 ක් වන පොළී අනුපාතයක් යටතේ නිකුත් කිරීම සඳහා මිල ගණන් කැඳවා තිබුණි (ඇමුණුම xxii).

මේ පිළිබඳව වූ ලංසු ලැබීමේ තොරතුරු වාර්තාව (ඇමුණුම xxiii) පරීක්ෂා කිරීමේදී නිරීක්ෂණය වූයේ සේවක අර්ථසාධක අරමුදල සහ ප්‍රාථමික ගනුම්කරුවන් 16 දෙනෙකු විසින් රු.බිලියන 20.708 ක එකතු වටිනාකමක් දක්වා මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර තිබූ බවයි. තවද එම මුදලින් සියයට 75 ක් පමණ එනම් රු.බිලියන 15.531 ක් එක් පෞද්ගලික ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවකු විසින් සහ ඔහු වෙනුවෙන් වෙනත් ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවකු වන ලංකා බැංකුව මගින් ඉදිරිපත් කර තිබූ බවද නිරීක්ෂණය විය.

(කෙසේ වෙතත් ඉහත ඡේදයේ ඉරි ඇදී වගන්තියේ දක්වා ඇති කරුණු පිළිබඳව 2016 ජූනි 29 දිනෙන් පසුව නැවත ප්‍රශ්න කිරීමක් කර නොමැති අතර එහෙයින් එම කරුණු නැවත සනාථ වී නොමැත. ඒ අනුව එම වගන්තිය අවශ්‍යය වන්නේ නම් විගණන නිරීක්ෂණ ඡේදයෙන් ඉවත් කළ

හැකිය. එලෙස ඉවත් කළද ඒ හේතුවෙන් විශේෂ විගණන වාර්තාවේ නිගමනයන්ට කිසිදු බලපෑමක් ඇති නොවේ.)

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති අතර පහත යොමුවෙහි දැක්වෙන වාචික සාක්ෂි සටහන් අනුව ඉහත ඡේදය තහවුරු වී ඇති හෙයින් ඡේදය එලෙසම යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට ඇතුළත් කර ඇත.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 45 සිට 47 දක්වා)

5.1.7 දේශීය ණය කළමනාකරන කමිටුව විසින් ප්‍රාථමික වෙන්දේසියෙන් නිකුත් කිරීමට නිර්දේශ කර තිබුණේ රු.බිලියන 1 බැඳුම්කර පමණි. එසේ වුවද එම ප්‍රමාණය මෙන් දසගුණයකටත් වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් එනම් රු.බිලියන 10.058 ක් දක්වා ලංසු පිළිගැනීමට 2015 පෙබරවාරි 27 වන දින වෙන්දේසිය පැවැත්වීමෙන් ද අනතුරුව පැය 1230 සිට පැය 1310 , දක්වා පැවැත්වුණු අංක 2/2015 දරන භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ටෙන්ඩර් කමිටුව (Treasury Bond Tender Committee) විසින් තීරණය කර තිබුණි (ඇමුණුම xxiv). මෙහිදී නිරීක්ෂණය වූ වැදගත්ම කරුණ වන්නේ ඉහත තීරණය ගෙන ඇත්තේ වෙන්දේසිය පැවැත්වීමෙන්ද අනතුරුව බවය. මෙය ඉහත 5.1.3 ඡේදයේ සඳහන් කර ඇති දේශීය ණය කළමනාකරණ කමිටුව විසින් රු.බිලියන 12.550 ක් සෘජු ක්‍රමයෙන් සපුරා ගැනීමට කර තිබූ තීරණයෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම බැහැර වීමකි. එම තත්ත්වය යටතේ එදින පැවති වෙන්දේසියේදී 9.3510 සිට 11.7270 දක්වා වූ බරතැබූ ඵලදා අනුපාතයකට මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර තිබූ ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් 14 දෙනෙකුට වසර 30 කින් කල්පිරෙන භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීමෙන් (ඇමුණුම xxv) රු.බිලියන 10.058 ක් උපයා ගැනීමට අපේක්ෂා කළද වට්ටම් අනුපාතයට (අවමිලට) නිකුත් කිරීම නිසා රු.බිලියන 9.658 ක් පමණක් උපයා ගැනීමට හැකිව තිබුණි. මෙහිදී අනාවරණය වූ තවත් වැදගත් කරුණක් වන්නේ ඉහත පරිදි සපයා ගත නොහැකි වූ රු.බිලියන 0.371 (රු.බිලියන 10.058 - රු.බිලියන 9.687) ක මුදල වෙතත් කෙටිකාලීන ප්‍රභවයකින් සපුරා ගැනීමට සිදුව තිබුණි.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති අතර පහත යොමුවෙහි දැක්වෙන වාචික සාක්ෂි සටහන් හා අනෙකුත් කරුණු අනුව ඉහත ඡේදය තහවුරු වී ඇති හෙයින් ඡේදය එලෙසම යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට ඇතුළත් කර ඇත.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 47 සිට 95 දක්වා)

5.1.8 ඉහත ඡේදයේ කරුණු අනුව නිරීක්ෂණය වන ඉතාම වැදගත් කරුණ වන්නේ 2015 මාර්තු 27 දින පැය 0830 සිට පැය 1100 දක්වා වූ වෙන්දේසිය පවත්වන අවස්ථාව වන විටත් එම වෙන්දේසිය මගින් 2015 මාර්තු 02 දිනට අවශ්‍ය රු.බිලියන 13.550 ක් වූ මුදල් අවශ්‍යතාවයද ඇතුළත් 2015 මාර්තු මස මාසික මුදල් අවශ්‍යතාවයද ඇතුළත් දේශීය ණය කළමනාකරණ කමිටුවේ නිර්දේශය මෙන්ම මහ බැංකු අධිපතිගේ අනුමැතියද, එනම් වෙන්දේසිය අවසන් වී ටෙන්ඩර් කමිටු තීරණය ලබා ගැනීමටත් පසුව දේශීය ණය කළමනාකරණ කමිටුවේ ණය ගැණුම් වැඩසටහන සඳහා නිර්දේශය සහ අනුමැතිය ලබා ගෙන තිබුණි.

(පහත යොමුවෙහි දැක්වෙන කරුණු අනුව ඡේදයේ ඉහත සඳහන් නිරීක්ෂණය පිළිබඳව මහ බැංකු අධිපති විසින් ලබා දුන් ලිඛිත පිළිතුර හා එකඟ විය නොහැකි අතර වාචික සාක්ෂි සටහන් හා අනෙකුත් කරුණු අනුව ද ඉහත නිරීක්ෂණය තහවුරු වී ඇති හෙයින් ඡේදය එලෙසම යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට ඇතුළත් කර ඇත.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 48 සිට 95 දක්වා)

ඉහත ඡේදයේ සඳහන් ටෙන්ඩර් කමිටු තීරණය මහ බැංකු අධිපති විසින් රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව වෙත දෙන ලද උපදෙස් (එකී උපදෙශයේ උදාහරණයක් පහත දැක්වේ) ප්‍රකාරව ගන්නා ලද්දක් බව රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුවේ අධිකාරී විසින් ලංසු සාරාංශ වාර්තාව (Bid Summery Report) මත අත්අකුරින් (ඇමුණුම xxvi) සටහන් කර තිබුණි. (එම සටහන තමන් විසින්ම තබන ලද සටහනක් බවට (ඇමුණුම xxvii) එම අධිකාරී විසින් වාචික සාක්ෂියක් මගින් තහවුරු කර තිබුණි). ඉහත සඳහන් සටහනට අමතරව එකී බැඳුම්කර වෙන්දේසිය මගින්ම මෙම රු.බිලියන 10.058 ප්‍රමාණයක් සපයා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් වෙනත් කිසිදු ලිඛිත සාක්ෂියක් විගණනයට අනාවරණය නොකෙරිණි. ඉහත ලිඛිත සටහනෙන් ප්‍රකාශිත උදාහරණ සහ එහි සිංහල පරිවර්තනය පහත දැක්වේ.

“Governor instructed to raise funds up to Rs.10 Billion taking into consideration additional fund requirement of the Government” (ඇමුණුම xx vii)

"රජයේ අතිරේක මුදල් අවශ්‍යතාවය පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් පසු රුපියල් බිලියන 10 ක් දක්වා අරමුදල් සපයා ගැනීමට මහ බැංකු අධිපතිතුමා විසින් උපදෙස් දෙන ලදී."

(ඉහත සඳහන් නිරීක්ෂණ පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති අතර පහත යොමුවෙහි දැක්වෙන 2016 ජූනි 29 දිනෙන් පසුව ලබාගත් වාචික සාක්ෂි සටහන් හා

අනෙකුත් කරුණු අනුවද, ඉහත නිරීක්ෂණය තහවුරු වී ඇති හෙයින් ඡේදය එලෙසම යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට ඇතුළත් කර ඇත.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 48 සිට 95 දක්වා)

5.1.9 තවද ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් ඉදිරිපත් කර තිබූ මිල ගණන්, මෙහෙයුම් අත්පොතෙහි සඳහන් ක්‍රමවේදයට අනුව විවිධ වූ විශ්ලේෂණයන්ට ලක් කිරීමෙන් පසු සකසන ලද විවිධ විකල්ප (Option) 07 ක් අතුරින් 05 වන විකල්ප අවස්ථාව අනුගමනය කිරීම උචිත බවත්, රු.බිලියන 2.608 ක් වෙන්දේසියෙන් උපයා ගන්නා ලෙසත් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ටෙන්ඩර් කමිටුවට රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිර්දේශ කර තිබුණි. (ඇමුණුම xxvi)

(ඉහත සඳහන් නිරීක්ෂණය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොතිබුණි. රුපියල් බිලියන 2.608 ක් වෙන්දේසි මඟින් උපයා ගැනීමට සුදුසු බව නිර්දේශ කරමින් රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වාර්තාවක් පිළියෙල කර තිබුණද එම අවස්ථාවේදී, මහ බැංකු අධිපති විසින් රු. බිලියන 20 ක් වෙන්දේසි මඟින් ලබා ගැනීමට යොජනා කිරීම හේතුවෙන් පිළියෙල කර තිබූ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාවක් නොවූ බව වාචික සාක්ෂි සටහන් මඟින් (යොමුව පිටු අංක 95 සිට 98 දක්වා) අනාවරණය විය. එලෙස රු. බිලියන 20ක් ලබා ගැනීමට රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් විසින් අකැමැත්ත ප්‍රකාශ කළ බවද, ඒ අනුව රු. බිලියන 10 ක් වෙන්දේසියෙන් ලබා ගන්නා ලෙස මහ බැංකු අධිපතිවරයා විසින් කරන ලද ප්‍රකාශයට අනුව ඒ සඳහා වූ වාර්තාවක් රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුවේ front office විසින් ටෙන්ඩර් කමිටුවට ඉදිරිපත් කළ බවත් එහිදී අනාවරණය විය. ඒ අනුව විශේෂ විගණන වාර්තාවේ සඳහන් ඉහත ඡේදයේ ඉරි ඇදී වගන්තිය ඉවත් කර ඒ වෙනුවට පහත වගන්තිය යාවත්කාලීන වාර්තාවට ඇතුළත් කළ යුතුය. “ නිර්දේශ කර ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වාර්තාවක් සකසා තිබුණි”)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 95 සිට 98 දක්වා)

5.1.10 2015 පෙබරවාරි 27 දින 1110 පැයට පවත්වන ලද වෙන්දේසිය පිළිබඳ විස්තරද ඇතුළත් වූ 2015 මාර්තු මාසය සඳහා ණය ගැනුම් වැඩසටහන එදිනම පැය 1300 ට පැවැත්වූ (ඇමුණුම xvi) දේශීය ණය කළමනාකරණ කමිටුව විසින් නිර්දේශ කර තිබුණි. අනුපාතිකයන් ස්ථාවර කිරීම සඳහා සේවක අර්ථසාධක අරමුදල (EPF),ජාතික ඉතිරිකිරීම් බැංකු අරමුදල් කළමණාකරන සමාගම (NSB) සහ ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ සමාගම (SLIC) වෙත බැඳුම්කර නිකුත් කිරීමට විමසන ලෙස වැනි අදහසක් දැක්වෙන සටහනක් සහ වර්ෂ 20, 30 සහ 50 ලෙස එක් වර්ගයකින් රු.බිලියන 10 ක් බැගින් නිකුත් කර බැඳුම්කර රු.බිලියන 40 ක් රැස්කර ගන්නා ලෙස සටහනක් ද තබමින්

(ඇමුණුම xvi) 2015 මාර්තු මාසය සඳහා ණය ගැනුම් වැඩසටහන තුළ සෘජු ක්‍රමය මගින් භාණ්ඩාගාර බිල්පත් නිකුත් කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු අධිපති විසින් 2015 මාර්තු 02 දින අනුමැතිය දී තිබුණි. එහිදී සෘජු ක්‍රමය අත්හිටවීම සම්බන්ධයෙන් කිසිවක් එම අනුමැතියෙහි සඳහන් කර නොතිබුණි. එම සටහන් දෙක (අ) සහ (ආ) ලෙස පහත දක්වා ඇත.

(අ) *“Raise Rs.40 bn through issue of 20,30,50 years of T-Bonds, 10 bn each”*

(ආ) *“EPF/NSB/SLIC to be asked to stabilize rates”*

(කෙසේ වෙතත් මහ බැංකු අධිපති විසින් වර්ෂ 50 කින් කල් පිරෙන බැඳුම්කර නිකුත් කරන ලෙසට ඉහත (අ) ලෙස දක්වා ඇති සටහනේ තිබුණද, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව පිහිටුවීමෙන් අනතුරුව කිසිදු අවස්ථාවක වර්ෂ 30 ඉක්මවා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කර නොතිබුණු බවත් එහි දක්වා ඇති සංයුතියේ එකතුව රු. බිලියන 40 ක් නොවන බවත් නිරීක්ෂණය විය.)

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් ද ඡේදයේ (අ) සහ (ආ) ලෙස දක්වා ඇති ලිඛිත සටහන් සහිත ලේඛන, සාක්ෂි ලෙස ඇති බැවින් ද, වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් සහ ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 98)

5.1.11 ඉහත ඡේද අංක 5.1.10 න් විස්තර කළ පරිදි රු.බිලියන 40 ක මුදල් අවශ්‍යතාවය සපුරා ගැනීම සඳහා දිගුකාලීන පරිණත කාලයක් සහිත බැඳුම්කර සෘජු ක්‍රමයට නිකුත් කිරීමක් ද මහ බැංකු අධිපති විසින් 2015 මාර්තු 02 දින අනුමත කර තිබුණද (ඇමුණුම xvi) 2015 පෙබරවාරි 27 දින සිට මාර්තු 06 දින දක්වා කාලය තුළ සිදු වූ සිදුවීම් පෙළ එකී නිර්දේශයන්ට එකඟ නොවන බව නිරීක්ෂණය විය. එනම් අවශ්‍ය සම්පූර්ණ මුදලම 2015 පෙබරවාරි 27 දින පැවති වෙන්දේසියෙන් සපයා ගැනීම සිදුකර තිබූ අතර එය භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ටෙන්ඩර් කමිටුව විසින් අනුමත කර තිබුණි. එසේම 2015 මාර්තු 06 දින දක්වා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය විසින් සෘජු ක්‍රමය තාවකාලිකව අත්හිටුවීම අනුමත කර නොතිබුණි. 2015 මාර්තු 06 දිනැති හා MB/ER/5/3/2015 අංක දරන මුදල් මණ්ඩල පත්‍රිකාවට (ඇමුණුම xxviii) අනුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීමේදී භාවිතා කරන සෘජු ක්‍රමය තාවකාලිකව අත්හිටුවීම පිළිබඳව මහ බැංකු අධිපති විසින් මුදල් මණ්ඩලයට කළ දැනුවත් කිරීම පරිදි එය එදිනම අපරඅනුමැතියට (Ratification) ලක් කර ඇත. තවද 2015 පෙබරවාරි 23 දිනැති මුදල් මණ්ඩල රැස්වීමේ සටහන් අනුව (ඇමුණුම xviii) මුදල් මණ්ඩලය විසින් එම සතිය තුළ වසර 30

ක පරිණත කාලයක් සහිත භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර වෙන්දේසියක් පැවැත්විය යුතු බවට රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුවට උපදෙස් දීම හැර සෘජු ක්‍රමයෙන් බැහැරව ප්‍රාථමික වෙන්දේසි ක්‍රමය යොදා ගැනීම සඳහා කිසිදු තීරණයක් මුදල් මණ්ඩලය ලබා ගත් බවට තොරතුරු අනාවරණය නොවීය.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොතිබුණි. කෙසේ වෙතත් සෘජු ක්‍රමය තාවකාලිකව අත්හිටුවීම පිළිබඳව අපරඅනුමැතියක් ඇති බව 2106 ජුනි 29 වන දින ඉදිරිපත් කළ විශේෂ විගණන වාර්තාවේ සටහන් කර තිබූ අතර එම අත්හිටුවීම සඳහා අපරඅනුමැතියක් හෝ නොමැති බව (යොමුව : පිටු අංක 100 සිට 101 හි විස්තර දැක්වෙන) වාචික සටහන් මඟින් සනාථ වී ඇත. තවද, එවැනි තීරණයක් මුදල් මණ්ඩලය තුළ සාකච්ඡා වී අනුමත වියයුතු බවද එමඟින් තවදුරටත් තහවුරු වී ඇත. ඒ අනුව ඉහත ඡේදයේ ඉරි ඇදී වගන්තිය ඉවත්කර ඒ වෙනුවට පහතින් දක්වා ඇති වගන්තිය යාවත්කාලීන වාර්තාවට ඇතුළත් විය යුතුය. “දැනුවත් කර තිබුණද, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතය වෙනස් කිරීමට ගත් තීරණයකට අපරඅනුමැතියක් ලබා ගැනීම මිස සෘජු ක්‍රමය අත්හිටුවීම සඳහා අපරඅනුමැතියක් හෝ ලබා ගෙන නොතිබුණි.”)

(ඉහත සඳහන් නිරීක්ෂණ පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති අතර පහත යොමුවෙහි දැක්වෙන 2016 ජුනි 29 දිනෙන් පසුව ලබාගත් වාචික සාක්ෂි සටහන් හා අනෙකුත් කරුණු අනුවද, ඉහත නිරීක්ෂණය තහවුරු වී ඇති හෙයින් ඡේදය එලෙසම යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට ඇතුළත් කර ඇත.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 98 සිට 132 දක්වා)

5.1.12 දේශීය ණය කළමනාකරණ කමිටුව විසින් පෙර අනුමත කර තිබූ පරිදි බැඳුම්කර වෙන්දේසිය රු.බිලියන 1 කට සීමා කරනු ලැබුවේ නම් එම වෙන්දේසියේ දී ලැබුණු මිල ගණන් අඩුම බර තැබූ ඵලදා අනුපාතිකයේ සිට ඉහළම බර තැබූ ඵලදා අනුපාතිකය දක්වා වර්ගීකරණය කිරීමෙන් පසු පහත දැක්වෙන ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් 7 දෙනෙකුගෙන් බර තැබූ ඵලදා අනුපාතිකය 10.4652 ට රු.බිලියන 01 ක මුදල සපුරාගැනීමට පමණක් නොව රජයට රු.බිලියන 1.403 ක් දක්වා මුදල් ප්‍රමාණයක් ලබා ගත හැකිව තිබුණි. එසේ සීමා කලේ නම් ඉහත 5.1.7 ඡේදයේ දක්වා ඇති පරිදි බර තැබූ ඵලදා අනුපාතිකය 11.7270 දක්වා වැඩි නොවනු ඇත.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මඟින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 132 සිට 133 දක්වා)

5.1.13 ඉහත තත්ත්වය ලංසු කැඳවීමේ තොරතුරු පත්‍රිකාවලට (Bid acceptance Information sheet)

අනුව සකසන ලද (ඇමුණුම xxv) පහත දැක්වෙන වගුවට අනුව අනාවරණය වේ. (ඉහත 01 ඡේදයේ සඳහන් කර ඇති රහස්‍යභාවය සුරැකීමේ අවශ්‍යතාවය හේතුවෙන් ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් ගේ අනන්‍යතාවය හෙළි නොවන පරිදි එම ගනුදෙනුකරුවන් ඉංග්‍රීසි අක්ෂරයකින් හඳුන්වාදී ඇත.)

වගුව අංක 2 : පළමු ලංසු හතට අදාළ දත්ත

අනු අංකය	ගනුදෙනුකරු (Dealer)	බැඳුම්කරවල මුහුණත වටිනාකම රු.	වෙන්දේසියෙන් ලද මුදල රු.	බර තැබූ සාමාන්‍ය ඵලදා අනුපාතිකය (WAYR)
1	B ආයතනය	8,000,000	9,546,736	9.3510
2	A ආයතනය.	50,000,000	56,005,000	9.9063
3	F ආයතනය	100,000,000	110,954,800	10.0278
4	B ආයතනය	500,000,000	546,966,000	10.1970
5	E ආයතනය	50,000,000	52,253,650	10.2339
6	H ආයතනය	100,000,000	104,507,300	10.2959
7	EPF	500,000,000	522,536,500	10.4652
	එකතුව	1,308,000,000	1,402,769,986	

තවද ඉහත දැක්වූ පරිදි ප්‍රාථමික වෙන්දේසිය රු.බිලියන 1 කට සීමා කලේ නම් ඉහත සඳහන් ප්‍රාථමික ගනුදෙනු කරුවන් 7 දෙනා හැරුණුවිට එදිනට ලැබී තිබූ එකතුව රු.බිලියන 20.708 ක් වූ සියළුම මිල ඉදිරිපත් කිරීම්වලින් සියයට 75 ක ප්‍රමාණයක් සඳහා මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර තිබූ පහත 5.1.15 ඡේදයේ දක්වා ඇති K ආයතනය ඇතුළු වෙනත් ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන්ට බැඳුම්කර මිලදී ගැනීමට අවස්ථාවක් නොතිබූ බව ඉහත වගුවෙන් පැහැදිලි වේ. එදින වෙන්දේසිය මගින් නිකුත් කිරීමට අපේක්ෂා කළ රු.බිලියන 1 ක මුදල රු.බිලියන 10.058 දක්වා වැඩිකිරීමට තීරණය කිරීම හේතුවෙන් ඉහත සඳහන් ප්‍රාථමික වෙළඳුන් 07 දෙනා අතර ද නොසිටි K ආයතනයට එදින නිකුත් කරන ලද මුළු බැඳුම්කර වටිනාකමින් සියයට 50 ක් එනම් රු.බිලියන 5 ක් ලබා ගැනීමේ (ඇමුණුම xxv) අවස්ථාව උදාවී තිබීම කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයක් විය. මෙහිදී

එම රු.බිලියන 5 කින් රු. බිලියන 2 ක් සෘජුවමත් රු. බිලියන 3 ක් ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවෙකු වූ ලංකා බැංකුව භරණ වක්‍රාකාරයෙන් ලබා ගැනීමට එම ආයතනය කටයුතු කර තිබුණි.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 133)

5.1.14 ඉහත බැඳුම්කර නිකුත් කිරීමේ දී සිදුවූ තවත් වැදගත් කරුණක් වන්නේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙහි අධිකෂණයට යටත් වන සහ ප්‍රාථමික වෙන්දේසියෙන් බැඳුම්කර මිලදී ගැනීමේ හැකියාවක් ඇති ආයතනයක් ලෙස සේවක අර්ථසාධක අරමුදල වැඩි ඵලදා අනුපාතිකයන් සහිත ප්‍රාථමික වෙළෙඳපොළෙන් සාපේක්ෂව අඩු බැඳුම්කර ප්‍රමාණයක් ලබා ගෙන (ඇමුණුම xxix b) තිබූ අතර අඩු ඵලදා අනුපාතිකයක් සහිතව පෞද්ගලික ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් මිලදී ගැනීම හේතුවෙන් ලබා ගත හැකිව තිබූ මූල්‍ය වාසිය අහිමි කර ගෙන තිබුණි.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 133 සිට 134 දක්වා)

5.1.15 ඉහත 5.1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති පරිදි 2015 මාර්තු 02 දිනට රාජ්‍ය ණය වාරික පියවීම සඳහා අවශ්‍ය මුදල් ප්‍රමාණයද නිශ්චිතව දක්වමින් 2015 මාර්තු මාසය සඳහා භාණ්ඩාගාරයේ සමස්ථ මුදල් අවශ්‍යතාවය 2015 පෙබරවාරි 20 දින ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත ලැබී තිබූ හෙයින් සුදුසු ක්‍රමෝපායන් භාවිතයෙන් එම මුදල ජනනය කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් කාලයක් මහ බැංකුවට තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

ඒ අනුව අනවශ්‍ය ලෙස වට්ටම් ලබා දීමකින් තොරව සහ වෙළඳපළ පොළී අනුපාතිකයන් ඉහළ යාමට ඉඩ ප්‍රස්ථා විවර නොකරමින් අවශ්‍ය අරමුදල් සපයා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය නම් පහත දැක්වෙන විකල්ප ක්‍රමෝපායන් ද අනුගමනය කිරීමේ අවස්ථාව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

- (i). මහජන බැංකුවෙන් හා ලංකා බැංකුවෙන් දැනටමත් ලබා දී ඇති අයිරා පහසුකම් භාවිතා කර පසුව කෙටිකාලීන පරිණත කාලයක් සහිත භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම මගින් එම අයිරාව පියවා දැමීම.
- (ii). සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ අතිරික්ත අරමුදල් තිබුණේ නම් සෘජු ක්‍රමය මගින් එම අරමුදලෙන් මුදල් සපයා ගැනීම.

2015 පෙබරවාරි 27 දින වන විට සෘජු ක්‍රමය මගින් රු.බිලියන 3 කට ආසන්න මුදලක් රැස් කර තිබූ අතර 2015 මාර්තු 02 දින වන විට තිබූ ඉතිරි අවශ්‍යතාවය ද සෘජු ක්‍රමය මගින් රැස්කර ගත නොහැකි බවට කරුණු තහවුරු නොවූ හෙයින් එලෙස මුදල් රැස් කර ගැනීම. (1997 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක කර තිබූ සෘජු ක්‍රමය මගින් බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම අසාර්ථක වී තිබූ බවට නිරීක්ෂණය නොවූ අතර තවදුරටත් අවශ්‍ය අරමුදල් සෘජු ක්‍රමය මගින් ලබා ගැනීම) .

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 134)

5.1.16 මෙම ගනුදෙනුවට අදාළව පහත කරුණු නිරීක්ෂණය වීම හේතුවෙන් එය සැක සහිත ගනුදෙනුවක් බව නිරීක්ෂණය විය.

- (i). වෙන්දේසිය අවසන් කිරීමට ඉතා ආසන්න කාලය තුළ එනම් අවසන් මිනිත්තු 08 තුළ මුළු ලංසු ප්‍රමාණය වූ රු.බිලියන 20.708 කින් රු.බිලියන 13.60 ක ලංසු ලැබී තිබීම.
- (ii). ඉහත සඳහන් රු.බිලියන.13.60 ක වටිනාකම තුළ රු.බිලියන 13.00 ක් K ආයතනය වෙනුවෙන් ඉදිරිපත් කර තිබීම.
- (iii). රු.බිලියන 01 ක් වටිනා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර සඳහා ලංසු කැඳවා තිබියදී රු.බිලියන 10.058 ක් දක්වා ලංසු පිළිගැනීම.
- (iv). K නමින් හඳුන්වා දී ඇති ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරු වෙනුවෙන් ලංකා බැංකුව රු. බිලියන 13 ක් වටිනා බැඳුම්කර සඳහා ලංසු ඉදිරිපත් කර තිබීම හා එලෙස ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවෙකු වෙනුවෙන් වෙනත් ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවෙකු ලංසු ඉදිරිපත් කළ පළමු අවස්ථාව වීම.
- (v). රු. බිලියන 01 ක් සඳහා ලංසු කැඳවා තිබියදී, K ආයතනය විසින් රු. බිලියන 2 ක් සෘජුවත් රු.බිලියන 13 ක් ලංකා බැංකුව හරහාත් වශයෙන් එකතුව රු.බිලියන 15 ක් සඳහා ලංසු ඉදිරිපත් කර තිබීම හා එලෙස ලංසු කැඳවා තිබූ වටිනාකම මෙන් 15 ගුණයක බැඳුම්කර ප්‍රමාණයකට ලංසු ඉදිරිපත් කර තිබීම අසාමාන්‍ය තත්ත්වයක් වීම.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 135)

5.1.17. 2015 පෙබරවාරි 27 දින බැඳුම්කර නිකුත් කළ හැකිව තිබූ විකල්ප ක්‍රම තුනක් සහ ඒවායේ ඇස්තමේන්තුගත වාසි අවාසි වෙන් වෙන් වශයෙන් පහත දක්වා ඇත.

(i). 2015 පෙබරවාරි 27 දින බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම අපේක්ෂා කළ පරිදි රු.බිලියන 01 ට සීමා කලේ නම් එම වටිනාකම ආවරණය වන පරිදි ලබා තිබූ ලංසු ප්‍රමාණය අනුව බැඳුම්කරයක ලංසු වටිනාකම රු.104.5073 ක් දක්වා පමණක් බැඳුම්කර නිකුත් කලේ නම් රු.මිලියන 1,403 ක් ලබා ගත හැකිව තිබුණි. එලෙස එම වටිනාකමට බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම සීමා නොකිරීම නිසා පහත වගුවෙහි දැක්වෙන පරිදි රජයට රු.මිලියන 889 ක ඇස්තමේන්තුගත අවාසියක් සිදුව තිබුණි.

වගුව අංක 3 : රු.බිලියන 1 කට සීමා කලේනම් ඇස්තමේන්තුගත අවාසිය

අනු අංකය	ගනුදෙනුකරුවන්	ලංසු මිල රු.	බැඳුම්කරයේ මුහුණත වටිනාකම (රජයේ වගකීම) රු.	ගෙවියයුතු සමුච්චිත වටිනාකම රු.	අවාසිය රු.
7	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	104.507	500,000,000.00	1,402,769,986.00	-
8	E	103.116	50,000,000.00	1,454,327,886.00	695,750.00
9	J	102.207	100,000,000.00	1,556,535,086.00	2,300,100.00
10	H	102.207	100,000,000.00	1,658,742,286.00	2,300,100.00
11	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	102.207	1,000,000,000.00	2,680,814,286.00	23,001,000.00
12	G	102.207	50,000,000.00	2,731,917,786.00	1,150,150.00
13	H	101.758	100,000,000.00	2,833,675,786.00	2,749,300.00
14	G	99.999	50,000,000.00	2,883,675,286.00	2,254,150.00
15	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	99.999	500,000,000.00	3,383,670,286.00	22,541,500.00
16	K	97.878	250,000,000.00	3,628,365,286.00	16,573,250.00
17	K	95.8394	250,000,000.00	3,867,963,786.00	21,669,750.00
18	M	95.8074	1,250,000,000.00	5,065,556,286.00	108,748,750.00

19	P	93.879	50,000,000.00	5,112,495,786.00	5,314,150.00
20	K	93.879	500,000,000.00	5,581,890,786.00	53,141,500.00
21	K	91.9928	1,000,000,000.00	6,501,818,786.00	125,145,000.00
22	P	90.177	50,000,000.00	6,546,907,286.00	7,165,150.00
23	N	90.177	100,000,000.00	6,637,084,286.00	14,330,300.00
24	I	90.177	250,000,000.00	6,862,526,786.00	35,825,750.00
25	C	90.1769	100,000,000.00	6,952,703,686.00	14,330,400.00
26	B	90.1699	3,000,000,000.00	9,657,800,686.00	430,122,000.00
	එකතුව				889,358,050.00

(ii). රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ටෙන්ඩර් කමිටුව වෙත ලබාදුන් විකල්ප ක්‍රම දැක්වෙන පත්‍රිකාවේ (Option Sheet) නිර්දේශ කර තිබූ රු.මිලියන 2,608 ක බැඳුම්කර (බැඳුම්කරයක ලංසු වටිනාකම රු.102.20720 ක් වන පරිදි) බැඳුම්කර නිකුත් කිරීමේ හැකියාව තිබුණි. එසේ නොකර රු.මිලියන 10.058 දක්වා බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම නිසා රජයට පහත වගුවෙහි ගණනය කර ඇති පරිදි රු.මිලියන 0.688 ක ඇස්තමේන්තුගත අවාසියක් සිදුව තිබුණි.

වගුව: අංක 4 - නිර්දේශ කර තිබූ රු.මිලියන 2.608 ක් ඉක්මවීම නිසා සිදු වූ අවාසිය

අනු අංකය	ගනුදෙනුකරුවන්	ලංසු මිල රු.	බැඳුම්කරයේ මුහුණත වටිනාකම (රජයේ වගකීම) රු.	ගෙවියයුතු සම්පූර්ණ වටිනාකම රු.	අවාසිය රු.
12	G	102.21	50,000,000.00	2,731,917,786.00	-
13	H	101.76	100,000,000.00	2,833,675,786.00	449,000.00
14	G	100.00	50,000,000.00	2,883,675,286.00	1,104,000.00
15	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	100.00	500,000,000.00	3,383,670,286.00	11,040,000.00
16	K	97.88	250,000,000.00	3,628,365,286.00	10,822,500.00
17	K	95.84	250,000,000.00	3,867,963,786.00	15,919,000.00
18	M	95.81	1,250,000,000.00	5,065,556,286.00	79,995,000.00
19	P	93.88	50,000,000.00	5,112,495,786.00	4,164,000.00

20	K	93.88	500,000,000.00	5,581,890,786.00	41,640,000.00
21	K	91.99	1,000,000,000.00	6,501,818,786.00	102,142,000.00
22	P	90.18	50,000,000.00	6,546,907,286.00	6,015,000.00
23	N	90.18	100,000,000.00	6,637,084,286.00	12,030,000.00
24	I	90.18	250,000,000.00	6,862,526,786.00	30,075,000.00
25	C	90.18	100,000,000.00	6,952,703,686.00	12,030,100.00
26	B	90.17	3,000,000,000.00	9,657,800,686.00	361,113,000.00
	එකතුව				688,538,600.00

(iii). තවද බැඳුම්කර නිකුත්කිරීම රු.බිලියන 1 ට සීමා නොකර මෙම වාර්තාවේ 5.1.18(ii) ඡේදයේ දක්වා තිබූ පරිදි මහ බැංකු අධිපති යෝජනා කළ රු.බිලියන 20 ක බැඳුම්කර නිකුත් කලේ නම් පහත වගුවෙහි ගණනය කර ඇති පරිදි රු.බිලියන 2.730 ක ඇස්තමේන්තුගත අවාසියක් රජයට සිදු වීමට ඉඩ තිබුණි.

වගුව 5 - මහ බැංකු අධිපතිගේ යෝජනාව ක්‍රියාත්මක කලේ නම් ඇස්තමේන්තුගත අවාසිය

අනු අංකය	ගනුදෙනුකරුවන්	ලංසු මිල රු.	බැඳුම්කරයේ මුහුණත වටිනාකම (රජයේ වගකීම) රු.	ගෙවියයුතු සම්මුච්චිත වටිනාකම රු.	අවාසිය රු.
7	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	104.5073	500,000,000	1,402,769,986	-
8	E	103.1158	50,000,000	1,454,327,886	695,750
9	J	102.2072	100,000,000	1,556,535,086	2,300,100
10	H	102.2072	100,000,000	1,658,742,286	2,300,100
11	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	102.2072	1,000,000,000	2,680,814,286	23,001,000
12	G	102.207	50,000,000	2,731,917,786	1,150,150
13	H	101.758	100,000,000	2,833,675,786	2,749,300
14	G	99.999	50,000,000	2,883,675,286	2,254,150
15	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	99.999	500,000,000	3,383,670,286	22,541,500
16	K	97.878	250,000,000	3,628,365,286	16,573,250

17	K	95.8394	250,000,000	3,867,963,786	21,669,750
18	M	95.8074	1,250,000,000	5,065,556,286	108,748,750
19	P	93.879	50,000,000	5,112,495,786	5,314,150
20	K	93.879	500,000,000	5,581,890,786	53,141,500
21	K	91.9928	1,000,000,000	6,501,818,786	125,145,000
22	P	90.177	50,000,000	6,546,907,286	7,165,150
23	N	90.177	100,000,000	6,637,084,286	14,330,300
24	I	90.177	250,000,000	6,862,526,786	35,825,750
25	C	90.1769	100,000,000	6,952,703,686	14,330,400
26	B	90.1699	3,000,000,000	9,657,800,686	430,122,000
27	I	88.428	150,000,000	9,790,442,686	24,118,950
28	B	88.4074	5,000,000,000	14,210,812,686	804,995,000
29	B	86.769	5,000,000,000	18,549,262,686	886,915,000
30	D	86.7428	50,000,000	18,592,634,086	8,882,250
31	I	86.7425	100,000,000	18,679,376,586	17,764,800
32	A	86.74	100,000,000	18,766,116,586	17,767,300
33	D	86.0851	50,000,000	18,809,159,136	9,211,100
34	O	76.4803	50,000,000	18,847,399,286	14,013,500
35	O	74.2125	50,000,000	18,884,505,536	15,147,400
36	L	62.6216	100,000,000	18,947,127,136	41,885,700
	එකතුව				2,730,059,050

(2016 ජූනි 29 දින ඉදිරිපත් කළ ඉහත වගුවෙහි “ගෙවිය යුතු සම්චිත වටිනාකම” තීරුවෙහි තිබූ යතුරුලියන දෝෂ නිවැරදි කර යාවත්කාලීන කරන ලදී.)

ඉහත ඇස්තමේන්තුගත අවාසිය ගණනය කර ඇති ආකාරය ඇමුණුම XXX හි දැක්වේ.

තවද ඉහතින් දක්වා ඇති ඇස්තමේන්තුගත අවාසි එම දිනට ක්ෂණිකව ඇති වූ/ඇති විය හැකි තත්ත්වය පමණක් වන අතර එමගින් දීර්ඝකාලීනව ඇතිවන බලපෑමද සලකා බැලුවහොත් එම විකල්ප අවාසි තවත් ඉහළ යාමට ඇති ඉඩකඩද බැහැර කළ නොහැක.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ලබා දුන් පිළිතුර විගණන ඡේදය සඳහා බලපෑමක් ඇති නොකරන බැවින් සහ වාචික සාක්ෂි සටහන් හා අනෙකුත් කරුණු අනුව ඉහත

ජේදය තහවුරු වී ඇති හෙයින් ජේදය එලෙසම යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට ඇතුළත් කර ඇත.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 135 සිට 138 දක්වා)

5.1.18 2015 පෙබරවාරි 27 දින පැවති වෙන්දේසියට අදාළව ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කළ රු. බිලියන 01 ක බැඳුම්කර වටිනාකමට එරෙහිව එකතුව රු. බිලියන 10.058 ක් ලංසු පිළිගැනීමට ගත් තීරණය සඳහා මහ බැංකු අධිපතිගේ ක්‍රියා කලාපය ප්‍රබල ලෙස බලපා ඇති බව රාජ්‍ය ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාවේ අනු කමිටුව විසින් මෙම වෙන්දේසිය පිළිබඳ සිදු කරන ලද විමර්ශනයේදී අදාළ නිලධාරීන් විසින් ලබා දී ඇති වාචික සාක්ෂි සටහන්හි ඇති පහත කරුණු හේතුවෙන් තහවුරු විය.

- (i). වෙන්දේසිය සඳහා ලංසු කැඳවා අවසන් වූ ද පසුව මහ බැංකු අධිපති විසින් මෙම වෙන්දේසිය සඳහා ඉදිරිපත් වූ මුළු ලංසු ප්‍රමාණය වූ රු. බිලියන 20 ක්ම නොගන්නේ මන්දැයි රාජ්‍ය ණය අධිකාරී සී.එම්.ඩී.එන්.කේ. සෙනෙවිරත්න මහත්මියගෙන් විමසා තිබීම.
- (ii). එලෙස රු. බිලියන 20 ක් දක්වා බැඳුම්කර නිකුත් කළ හොත් එය ඉතා ඉහළ පොළී අනුපාතිකයක් වන හෙයින් එය නුසුදුසු බව රාජ්‍ය ණය අධිකාරී සී.එම්.ඩී.එන්.කේ. සෙනෙවිරත්න මහත්මිය සහ අතිරේක රාජ්‍ය ණය අධිකාරී ආචාර්ය එම්.ඉසඩ්.එම්.අසීම මහතා විසින් මහ බැංකු අධිපතිට අවධාරණය කර තිබීම.
- (iii). ඉන්පසු මහ බැංකු අධිපති විසින් රු.බිලියන 10 කට නොයන්නේ මන්දැයි රාජ්‍ය ණය අධිකාරීගෙන් ප්‍රශ්න කර තිබීම (Why don't you go for 10 bn) හා ඒ අවස්ථාවේදී පවා රු.බිලියන 10 කට යාම නිසා ඉහළ (that too much) පොළී අනුපාතිකයක් බව අනාවරණය කර තිබීම.

(ඉහත සඳහන් ජේදය සඳහා මහ බැංකු අධිපතිගේ ලිඛිත පිළිතුරු මඟින් විරෝධතා දක්වා නොමැති අතර 2016 ජූනි 29 දිනෙන් පසුව ලබා ගන්නා සාක්ෂි මඟින් ද ඉහත ජේදයේ සඳහන් නිරීක්ෂණ තවදුරටත් තහවුරු වී ඇත. එහෙයින් ජේදය එලෙසම යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට ඇතුළත් කර ඇත.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 138 සිට 152 දක්වා)

5.1.19 2015 පෙබරවාරි 27 දිනට ස්ථාවර පොළී අනුපාතයක් තීරණය කිරීමට පාදක කර ගන්නා ලද පෙර සතියේ පැවති ද්විතියික වෙළෙඳපොළ සාමාන්‍ය ඵලදා අනුපාතය 9.48 ක් විය. එලෙස තිබියදී අදාළ වෙන්දේසිය සඳහා සියයට 12.5 ක ස්ථාවර පොළී අනුපාතයක් ප්‍රකාශයට පත් කර තිබුණි. තවද වෙන්දේසියට දින දෙකකට පෙර එනම් 2015 පෙබරවාරි 25 දිනට පෙර අවසන් සතියේ ද්විතියික වෙළෙඳපොළ සාමාන්‍ය ඵලදා අනුපාතය 10.03 ක් පමණක් විය. ඒ අනුව 2015 පෙබරවාරි 27 දින වෙන්දේසි සඳහා ස්ථාවර පොළී අනුපාතය ලෙස සියයට 12.5 තීරණය කළ ආකාරය අනාවරණය නොවීය. එලෙසම ඉහළ පොළී අනුපාතිකයන් යටතේ වර්ෂ 30 ක් වැනි දිගුකාලීන අමතර පිරිවැයද රජයට සිදුවන අවාසියක් ලෙස සැලකිය යුතු බවද නිගමනය කරනු ලැබේ. මෙහිදී නිරීක්ෂණය වූ ඉතා වැදගත් කරුණක් වන්නේ වර්ෂ 30 ක වැනි දිගුකාලීන බැඳුම්කරයක පොළී අනුපාතිකයේ සිදුවන ඉතා කුඩා වැඩිවීමකින් වුවද, රජයට විශාල මූල්‍ය අවාසියක් සිදුවිය හැකිවීමය.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ලබා දුන් පිළිතුර විගණන ඡේදය සඳහා බලපෑමක් ඇති නොකරන බැවින් සහ අනෙකුත් කරුණු අනුව එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 152 සිට 153 දක්වා)

5.2 2016 මාර්තු 29 දින සිදුකළ භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුතුව

ඉහත 5.1 ඡේදයේ සඳහන් බැඳුම්කර නිකුතුවෙන් පසු එලෙස මිල ගණන් කැඳවූ බැඳුම්කර වටිනාකම ඉක්මවා ඉතා ඉහළ වටිනාකමකින් බැඳුම්කර නිකුත් කර තිබූ දෙවන අවස්ථාව ලෙස 2016 මාර්තු 29 දින සිදුකළ බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම ඉස්මතු වී පෙනී යන හෙයින් ඒ පිළිබඳව විශේෂයෙන් පරීක්ෂා කරන ලදී.

5.2.1 2016 මාර්තු 10 දින හා මාර්තු 24 යන දිනවල බැඳුම්කර අලෙවි කිරීම සඳහා පවත්වා තිබූ වෙන්දේසි දෙකම අපේක්ෂා කළ අනුපාතයන්ට වඩා වැඩි අනුපාතයන් දක්වමින් ලංසු ඉදිරිපත් වීම හේතුවෙන් ප්‍රතික්ෂේප කර තිබුණි. (ඇමුණුම xxxi).

කෙසේ වෙතත් මෙම අවස්ථාවලදී සෘජු ක්‍රමයට අරමුදල් ලබා ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර තිබූ බව අනාවරණය නොවීය.

ඉහත ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට හේතු වූයේ යැයි සලකන ලද අනුපාතයන් පහත වගුවෙහි වෙන් වෙන් වශයෙන් දැක්වේ.

වගුව 6 - ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද ලංසුවලට අදාළ බර තැබූ ඵලදා අනුපාතයන්

වෙන්දේසි දිනය	පරිණත කාලය	ජාත්‍යන්තර සුරකුම් හඳුනා ගැනීමේ අංකය (ISIN)	බර තැබූ ඵලදා අනුපාතය
2016.03.10	වසර 03 මාස 08	LKB00819K017	11.4498-12.2625
	වසර 05 මාස 05	LKB00821H019	11.8503-12.6855
	වසර 07 මාස 10	LKB01024A014	12.2004-12.9879
2016.03.24	වසර 04 මාස 01	LKB00520E014	12.5000-14.1570
	වසර 05 මාස 06	LKB00721J157	12.6999-14.4099
	වසර 06 මාස 06	LKB00922J011	12.8997-14.8950
	වසර 08 මාස 11	LKB01025C157	12.9996-14.7510

අනතුරුව ඉහත (ආ) උපශීර්ෂයෙහි දැක්වෙන 2016 මාර්තු 29 දින රුපියල් බිලියන 10 බැගින් වූ විවිධ පරිනත කාලයන් සහිත කල්පිරෙන බැඳුම්කර 04 ක් එනම් රුපියල් බිලියන 40 ක බැඳුම්කර නිකුත්වක් සඳහා මිල ගණන් කැඳවා තිබුණි.

එහිදී එම නිකුත් කළ බැඳුම්කර 04 සඳහා මිල ගණන් ලැබීම් හා එම මිල ගණන් පිළිගැනීම් පහත පරිදි විය.

වගුව 7 - මිල ගණන් ලැබීම් සහ පිළිගැනීම්

අනු අංකය	ජාත්‍යන්තර සුරකුම් හඳුනා ගැනීමේ අංකය (ISIN)	මිල ගණන් කැඳවූ වටිනාකම රු.බිලියන	මිල ගණන් ලද වටිනාකම රු.බිලියන	පිළිගත් බැඳුම්කරවල මුහුණත වටිනාකම රු.බිලියන
01.	LKB00520E014	10	27.022	10.272
02.	LKB01025C157	10	36.915	21.475
03.	LKB01226F014	10	32.560	17.010
04.	LKB01530E152	10	45.925	28.975
	එකතුව	40	142.422	77.732

මෙහිදී නිරීක්ෂණය වන එක් වැදගත් කරුණක් වන්නේ රු.බිලියන.40 ක සීමාවකට කැඳවන ලද අතර එම මිල ගණන් මත තවත් අමතර රු.බිලියන 37.732 ක් (මුහුණත අගය) එනම් රු.බිලියන 77.732 ක් (මුහුණත අගය) දක්වා බැඳුම්කර නිකුත් කර තිබීමයි. එලෙස මිල ගණන් කැඳවූ වටිනාකම ඉක්මවා නිකුත් කළ බැඳුම්කර වලින් සියයට 60 ක් K ආයතනය හිමි කර ගෙන තිබුණි. එම ආයතනය විසින් විවිධ පොළී අනුපාතයන් යටතේ ඉහත සඳහන් බැඳුම්කර වර්ග 04 හිමිකරගත් අනුපාතය විග්‍රහ කිරීමේදී පහත සඳහන් වගුව අනුව අනාවරණය වන්නේ අඩුම ඵලදා අනුපාතය යටතේදී පළමු බැඳුම්කරයෙන් සියයට 0.5 ක් පමණක් හිමිකරගන්නා K ආයතනය ඉහළ ඵලදා අනුපාතය යටතේ නිකුත් කර ඇති අනෙක් බැඳුම්කර තුනෙන් සියයට 35 ක සිට සියයට 44 ක් දක්වා ප්‍රමාණයක් ලබා ගැනීමට සමත් වී ඇති බවයි. එනම් වට්ටම් ප්‍රමාණය වැඩිවන විට වැඩි බැඳුම්කර ප්‍රමාණයක් ලබා ගෙන තිබීමය.

වගුව 8 - රු.බිලියන 40 ක් ඉක්මවා ලංසු පිළිගැනීම නිසා K ආයතනයට හිමි වූ ප්‍රමාණයන්

අනු අංකය	ජාත්‍යන්තර සුරැකුම් හඳුනා ගැනීමේ අංකය (ISIN)	ලබා ගත් ප්‍රතිශතය	බර තැබූ අනුපාතය
01.	LKB00520E014	0.5%	12.6909
02.	LKB01025C157	39.3%	13.0689 - 13.7979
03.	LKB01226F014	44.7%	13.2984 - 13.9311
04.	LKB01530E152	35.6%	13.1823 - 14.0742

මෙම බැඳුම්කර නිකුත්කළ දිනයට පෙර පැවති වෙන්දේසි දෙකම ප්‍රතික්ෂේප කර තිබූ පදනම වූ ඵලදා අනුපාත වැඩිවීම මෙම වෙන්දේසියේ දීද ඵලසම නිරීක්ෂණය වුවද, ඉහළම ඵලදා අනුපාතයන්ට එනම් සියයට 14.0742 ක් දක්වා ඵලදා අනුපාතයන්ට මෙම බැඳුම්කර නිකුත් කර තිබුණි. මෙහිදී අනාවරණය වූ වැදගත් කරුණක් වන්නේ ඉහත අවස්ථා දෙකෙහිදීම ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද අනුපාත ඉක්මවා මෙවර අනුපාතය පිළිගැනීමය.

තවද, ඉහත පරිදි බැඳුම්කර 4 ක් මගින් රු.බිලියන 77.73 ක මුහුණත අගයක් ලැබෙන පරිදි බැඳුම්කර නිකුත් කිරීමට තීරණය කර තිබුණද, වට්ටම් අනුපාතයට බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම නිසා පහත සඳහන් වගුවේ දැක්වෙන පරිදි රු.බිලියන 59.325 ක් පමණක් ලැබී තිබුණි. ඒ අනුව ඉතිරි රු.බිලියන 18.407 වෙනත් කෙටිකාලීන ණය ප්‍රභවයකින් සපුරා ගැනීමට සිදුව තිබුණි.

වගුව 9 - වට්ටම් අනුපාතයට බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම නිසා අපේක්ෂිත බැඳුම්කරවල මුහුණත් අගය නොලැබීම නිසා වෙනත් කෙටිකාලීන ණය ප්‍රභවයකින් එය සපුරා ගැනීම

වෙන්දේසිය සිදු වූ දිනය	ජාත්‍යන්තර සුරැකුම් හඳුනා ගැනීමේ අංකය (ISIN)	කල්පිරෙන කාලය	වෙන්දේසි කරන ලද මුළු වටිනාකම රු.බිලියන	ගෙවන ලද මුළු වටිනාකම රු.බිලියන	වෙනස රු.බිලියන
2016.03.29	LKB00520E014	10 Y 2 M	10.272	8.734	1.538
	LKB01025C157	8 Y 11 M	21.475	16.250	5.225
	LKB01226F014	4 Y 1 M	17.010	13.161	3.848
	LKB01530E152	14 y 1 M	28.975	21.180	7.794
	එකතුව		77.732	59.325	18.407

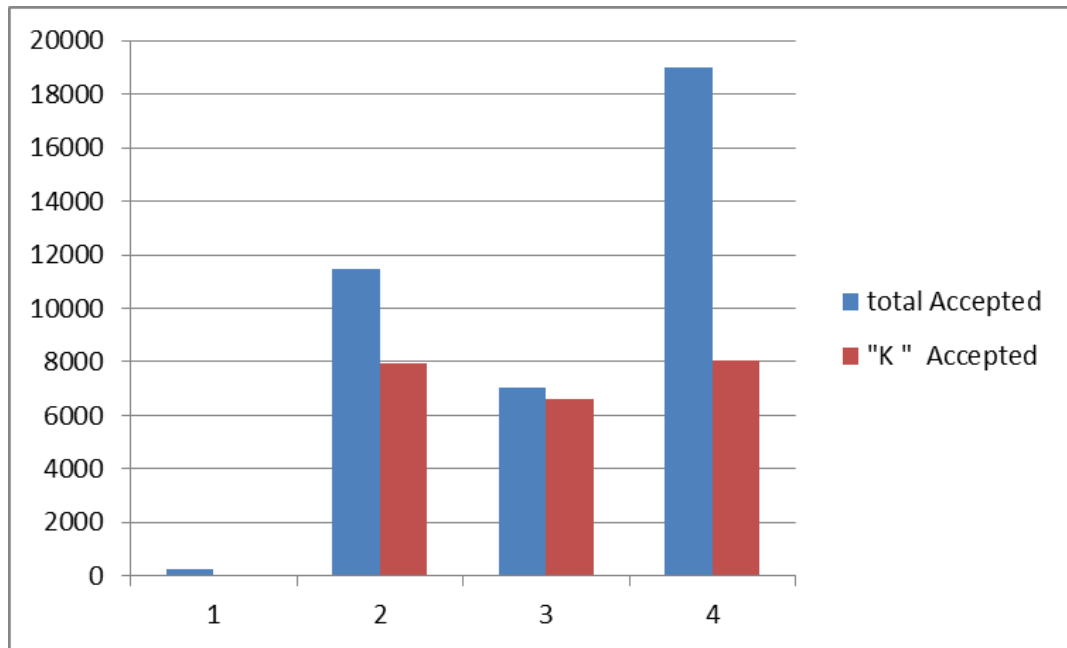
තවද 2015 පෙබරවාරි 27 දිනැති බැඳුම්කර වෙන්දේසියෙන් ලබාගැනීම සඳහා මිල ගණන් කැඳවූ රු.බිලියන 1 ක ප්‍රමාණය ඉක්මවා රු.බිලියන 10.058 දක්වා ලංසු පිළිගෙන තිබීම හා 2016 මාර්තු 29 දින රු.බිලියන 40 ක් ලබා ගැනීම සඳහා මිල ගණන් කැඳවා රු.බිලියන 77.73 ක් දක්වා ලංසු පිළිගැනීම හැරුණු විට එවැනි විශාල ලෙස අපේක්ෂිත සීමාවන් අභිබවා බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම සලකා බලන ලද කාල සීමාව තුළ සිදුව නොමැති බව අනාවරණය විය. ඒ අනුව එම අපේක්ෂිත සීමා ඉතා විශාල ලෙස ඉක්මවා බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම හේතුවෙන් එම එකිනෙක සීමාව ඉක්ම වූ කොටස හිමිකර ගැනීමේ අවස්ථාව බහුලව K ආයතනයට හිමිවීම කැපී පෙනෙන ලෙස වර්ධනය වී ඇති බව පහත වගුවෙන් හා ප්‍රස්ථාරයෙන් අනාවරණය වේ.

වගුව 10 – K ආයතනය ලබාගත් ප්‍රමාණය

අනු අංකය	ජාත්‍යන්තර සුරකුම් හඳුනා ගැනීමේ අංකය (ISIN)	නිකුත් කල මුලු බැඳුම්කර වටිනාකම රු.බිලියන	K ආයතනය ලබා ගත් ප්‍රමාණය රු.බිලියන
01	LKB00520E014	0.272	-
02	LKB01025C157	11.475	7.950
03	LKB01226F014	7.010	6.600
04	LKB01530E152	18.975	8.075

රූපසටහන 1 - වගුව 10 – K ආයතනය ලබාගත් ප්‍රමාණය

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ලබා දුන් පිළිතුර විගණන ඡේදය සඳහා බලපෑමක් ඇති නොකරන බැවින් සහ අනෙකුත් කරුණු අනුව එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 154 සිට 157 දක්වා)

5.2.2 තවද මෙම ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරු විසින් මිල ගණන් ඉදිරිපත්කර ඒවා අසාර්ථක වූ අවස්ථා සහ අනෙකුත් ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ටෙන්ඩර් අසාර්ථක වූ අවස්ථා සන්සන්දනය කිරීමේදී K ආයතනයේ ලංසු ප්‍රතික්ෂේප වීම සාපේක්ෂව පහළ මට්ටමක පැවති බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 157)

5.2.3 මෙහිදී අනාවරණය වූ ඉතා වැදගත් කරුණක් වන්නේ ප්‍රාථමික වෙළෙඳපොළෙන් බැඳුම්කර මිලදී ගත හැකි ආයතනයක් වන සේවක අර්ථසාධක අරමුදල විසින් 2016 මාර්තු 29 දින තුළදී නිකුත් කළ බැඳුම්කරයන්ගෙන් ඵලදා අනුපාතය සියයට 12.20 ක සිට සියයට 12.45 ක් දක්වා පරාසයක් තුළ රු.බිලියන 9.736 (ඇමුණුම xxxix a) ක් වටිනා බැඳුම්කර ද්විතියික වෙළෙඳපොළෙන් ලබා ගෙන තිබුණු බවයි. සේවක අර්ථසාධක අරමුදල මෙම බැඳුම්කර සඳහා 2016 මාර්තු 29 දිනට ප්‍රාථමික වෙළෙඳපොළට මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර තිබුණේ පහත පරිදි ඉතා අඩු බැඳුම්කර ප්‍රමාණයකට බව පැහැදිලි වේ . එම තත්ත්වය ඇමුණුම (xxix b) හි තොරතුරු මගින් පැහැදිලි වේ. ඒ අනුව එම සියලු ඉල්ලීම් සාර්ථක වී තිබූ අතර ඔවුන්ට අවශ්‍ය ඉතිරි බැඳුම්කර ප්‍රමාණය සෘජුවම ප්‍රාථමික වෙළෙඳපොළෙන් මිලදී ගැනීමට අයදුම්කර හෝ නොමැතිව ද්විතියික වෙළෙඳපොළෙන් මිලදී ගෙන තිබීම ප්‍රශ්ණකාරී වේ. තවද මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලයේ භාරකාරීත්වයේ පවතින ආයතනයක් වන සේවක අර්ථසාධක අරමුදල මෙලෙස කටයුතු කිරීම පිළිබඳ මහ බැංකුව විසින් අවධානය යොමු නොකිරීම ද ප්‍රශ්ණකාරී තත්ත්වයකි.

වගුව 11 - සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ සාර්ථකත්වය

අනු අංකය	මිල ගණන් ඉදිරිපත් කිරීම රු.බිලියන	පිළිගත් මිල ගණන් වටිනාකම රු.බිලියන
01.	-	-
02.	1.000	1.000
03.	0.500	0.500
04.	1.000	1.000
එකතුව	2.500	2.500

මෙම බැඳුම්කරය නිකුත් කිරීමෙන් අපේක්ෂිත නාමික වටිනාකම වූ රු.බිලියන 40 ක් වෙනුවට රු.බිලියන 77.732 ක් දක්වා පිළිගෙන තිබුණි. එසේ නොකර බැඳුම්කර නිකුතුව මුහුණත වටිනාකම වූ රු.බිලියන 40 කට සීමා කළේනම් පහත වගුවේ ගණනය කර දක්වා ඇති රු.784,898,755 ක ඇස්තමේන්තුගත අවාසිය වලක්වාගත හැකිව තිබුණි.

වගුව 12 - සීමාව ඉක්මවා පිළිගැනීම නිසා ඇස්තමේන්තුගත අවාසිය

අනු අංකය	ගනුදෙනුකරුවන්	ලංසු මිල රු.	බැඳුම්කරයේ මුහුණත වටිනාකම (රජයේ වගකීම) රු.	ගෙවියයුතු සම්මුඛවින වටිනාකම රු.	අවාසිය රු.
31	B	84.3512	800,000,000	8,733,875,000	-
	එකතුව				-
63	J	75.57580	120,000,000	7,886,053,130	-
64	G	75.4451	100,000,000	7,961,498,230	130,700
65	J	75.4451	120,000,000	8,052,032,350	156,840
66	J	75.3147	120,000,000	8,142,409,990	313,320
67	K	75.2279	50,000,000	8,180,023,940	173,950
68	J	75.2279	160,000,000	8,300,388,580	556,640
69	K	75.2279	200,000,000	8,450,844,380	695,800
70	J	75.1845	120,000,000	8,541,065,780	469,560
71	J	75.0547	120,000,000	8,631,131,420	625,320
72	J	74.9253	120,000,000	8,721,041,780	780,600
73	M	74.8393	100,000,000	8,795,881,080	736,500
74	K	74.7961	50,000,000	8,833,279,130	389,850
75	K	74.7961	100,000,000	8,908,075,230	779,700
76	P	74.7961	100,000,000	8,982,871,330	779,700
77	J	74.7961	120,000,000	9,072,626,650	935,640
78	K	74.7961	250,000,000	9,259,616,900	1,949,250
79	M	74.7959	160,000,000	9,379,290,340	1,247,840
80	C	74.7959	200,000,000	9,528,882,140	1,559,800
81	K	74.3678	50,000,000	9,566,066,040	604,000
82	J	74.3678	200,000,000	9,714,801,640	2,416,000
83	K	74.3678	250,000,000	9,900,721,140	3,020,000
84	K	73.943	50,000,000	9,937,692,640	816,400
85	K	73.943	500,000,000	10,307,407,640	8,164,000
86	B	73.9345	250,000,000	10,492,243,890	4,103,250

87	C	73.732	100,000,000	10,565,975,890	1,843,800
88	P	73.7319	100,000,000	10,639,707,790	1,843,900
89	K	73.5216	50,000,000	10,676,468,590	1,027,100
90	J	73.5216	250,000,000	10,860,272,590	5,135,500
91	K	73.5216	750,000,000	11,411,684,590	15,406,500
92	K	73.1036	50,000,000	11,448,236,390	1,236,100
93	M	73.1036	180,000,000	11,579,822,870	4,449,960
94	K	73.1036	750,000,000	12,128,099,870	18,541,500
95	M	72.6891	100,000,000	12,200,788,970	2,886,700
96	C	72.6891	100,000,000	12,273,478,070	2,886,700
97	P	72.68902	100,000,000	12,346,167,090	2,886,780
98	K	72.689	50,000,000	12,382,511,590	1,443,400
99	F	72.689	100,000,000	12,455,200,590	2,886,800
100	K	72.689	750,000,000	13,000,368,090	21,651,000
101	B	72.656	180,000,000	13,131,148,890	5,255,640
102	K	72.483	2,000,000,000	14,580,808,890	61,856,000
103	M	72.2778	100,000,000	14,653,086,690	3,298,000
104	K	72.2777	50,000,000	14,689,225,540	1,649,050
105	J	72.2777	160,000,000	14,804,869,860	5,276,960
106	K	72.2777	2,000,000,000	16,250,423,860	65,962,000
	එකතුව				258,828,050
70	C	75.91150	200,000,000	8,012,848,545.00	
71	J	75.821	60,000,000	8,058,341,145	54,300
72	J	75.6858	60,000,000	8,103,752,625	135,420
73	K	75.6858	500,000,000	8,482,181,625	1,128,500
74	K	75.2376	750,000,000	9,046,463,625	5,054,250
75	K	74.7933	100,000,000	9,121,256,925	1,118,200
76	C	74.7933	200,000,000	9,270,843,525	2,236,400
77	K	74.7933	750,000,000	9,831,793,275	8,386,500
78	K	74.134	500,000,000	10,202,463,275	8,887,500
79	K	74.0904	500,000,000	10,572,915,275	9,105,500

80	K	74.0468	500,000,000	10,943,149,275	9,323,500
81	K	74.0032	500,000,000	11,313,165,275	9,541,500
82	K	73.9597	500,000,000	11,682,963,775	9,759,000
83	K	73.9162	2,000,000,000	13,161,287,775	39,906,000
	එකතුව				104,636,570
88	K	73.71470	1,000,000,000.00	8,185,426,680.00	-
89	M	73.7146	50,000,000	8,222,283,980	50
90	P	73.4701	100,000,000	8,295,754,080	244,600
91	K	73.2268	25,000,000	8,314,060,780	121,975
92	P	73.2268	50,000,000	8,350,674,180	243,950
93	P	73.2268	100,000,000	8,423,900,980	487,900
94	K	73.2268	1,000,000,000	9,156,168,980	4,879,000
95	M	73.2267	20,000,000	9,170,814,320	97,600
96	C	72.9849	100,000,000	9,243,799,220	729,800
97	P	72.9848	150,000,000	9,353,276,420	1,094,850
98	P	72.9848	500,000,000	9,718,200,420	3,649,500
99	P	72.9848	600,000,000	10,156,109,220	4,379,400
100	K	72.7441	25,000,000	10,174,295,245	242,650
101	J	72.7441	40,000,000	10,203,392,885	388,240
102	P	72.7441	100,000,000	10,276,136,985	970,600
103	K	72.7441	1,000,000,000	11,003,577,985	9,706,000
104	H	72.744	10,000,000	11,010,852,385	97,070
105	H	72.2665	10,000,000	11,018,079,035	144,820
106	K	72.2665	25,000,000	11,036,145,660	362,050
107	M	72.2665	40,000,000	11,065,052,260	579,280
108	P	72.2665	100,000,000	11,137,318,760	1,448,200
109	K	72.2665	1,000,000,000	11,859,983,760	14,482,000
110	P	72.0296	250,000,000	12,040,057,760	4,212,750
111	H	71.794	10,000,000	12,047,237,160	192,070
112	J	71.794	60,000,000	12,090,313,560	1,152,420
113	M	71.794	100,000,000	12,162,107,560	1,920,700

114	C	71.794	100,000,000	12,233,901,560	1,920,700
115	P	71.794	550,000,000	12,628,768,560	10,563,850
116	P	71.794	550,000,000	13,023,635,560	10,563,850
117	M	71.3266	60,000,000	13,066,431,520	1,432,860
118	P	71.3265	100,000,000	13,137,758,020	2,388,200
119	K	71.0946	1,000,000,000	13,848,704,020	26,201,000
120	K	71.0484	1,000,000,000	14,559,188,020	26,663,000
121	K	71.0022	1,000,000,000	15,269,210,020	27,125,000
122	K	70.9561	1,000,000,000	15,978,771,020	27,586,000
123	K	70.9561	1,000,000,000	16,688,332,020	27,586,000
124	J	70.864	80,000,000	16,745,023,220	2,280,560
125	P	70.86395	100,000,000	16,815,887,170	2,850,750
126	P	70.63451	500,000,000	17,169,059,720	15,400,950
127	P	70.63451	500,000,000	17,522,232,270	15,400,950
128	C	70.6345	100,000,000	17,592,866,770	3,080,200
129	M	70.4065	15,000,000	17,603,427,745	496,230
130	M	70.4065	80,000,000	17,659,752,945	2,646,560
131	I	70.4063	5,000,000,000	21,180,067,945	165,420,000
	එකතුව				421,434,135
	මුළු එකතුව				784,898,755

(2016 ජූනි 29 දින ඉදිරිපත් කළ ඉහත වගුවෙහි “ගෙවිය යුතු සම්චිත වටිනාකම” තීරුවෙහි තිබූ යතුරුලියන දෝෂ නිවැරදි කර යාවත්කාලීන කරන ලදී.)

ඉහත ඇස්තමේන්තුගත අවාසිය ගණනය කර ඇති ආකාරය ඇමුණුම (xxxii) හි දැක්වේ.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 157 සිට 158 දක්වා)

5.3 2015 පෙබරවාරි මස 27 දින සෘජු ක්‍රමයට බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම තාවකාලිකව අත්හිටුවීමෙන් පසුව එම සිදුවීමට අදාළව ඇති වූ තත්ත්වයන්

ඉහත 5.1.11 ඡේදයේ දැක්වෙන පරිදි 2015 පෙබරවාරි මස 27 දින සිට සෘජු ක්‍රමය තාවකාලිකව නැවැත්වූ පසුව 2015 අප්‍රේල් මාසයේ සිට මේ වන තෙක් නිකුත් කර ඇති සෑම බැඳුම්කරයක්ම ප්‍රාථමික වෙන්දේසි ක්‍රමය යටතේ නිකුත් කර තිබුණු අතර ඒ පිළිබඳව පහත දැක්වෙන නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

5.3.1 2015 පෙබරවාරි 27 දිනෙන් පසු බොහෝ බැඳුම්කර නිකුතුවලදී මිල ගණන් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ පළමු අවස්ථාවේ සිටම බැඳුම්කර වෙනුවෙන් වට්ටම් සහිත මිල ගණන් එනම් නාමික අගයට වඩා අඩු අගයන්ට මිල ගණන් ඉදිරිපත් වී තිබුණු අතර එහි ප්‍රතිඵලය වූයේ ඵලදා අනුපාතිකය පොළී අනුපාතයට වඩා ඉහළ අගයක් ගෙන තිබීමයි. මෙමගින් රජයට අමතර පිරිවැයක් දැරීමට (ආයෝජකයන්ට වට්ටම් ලබා දීම) සිදු විය. එනම් මුහුණත අගය රු.100 ක බැඳුම්කර වට්ටම් සහිතව ඊට වඩා අඩු අගයකට අලෙවිකළද, බැඳුම්කරය කල් පිරීමේදී රුපියල් 100 බැගින් ආපසු ගෙවිය යුතු වීම හේතුවෙන් එම වට්ටම් වටිනාකම බැඳුම්කරය නිකුත් කළ දිනයේදීම රජයේ අමතර වගකීමක් බවට පත්වීම වේ. වට්ටම් කළ අගයකට බැඳුම්කර ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන්ට අලෙවි කළද ඒවායේ ද්විතියික වෙළඳපළ මිල ඉහළ මට්ටමක පැවතීම හේතුවෙන් ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන්ට මෙම බැඳුම්කර ද්විතියික වෙළඳපළ තුළ විකිණීම මගින් වැඩි ලාභ ආන්තිකයක් ලබා ගැනීමට හැකියාවක් ලැබෙන අතර එම තත්ත්වයන් තුළ රජයට ලබා ගත හැකිව තිබූ වාසි සහගත තත්ත්වයක් ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් වෙත විතැන්වන බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම පසුබිමතුළද සම්පූර්ණ මුදල් අවශ්‍යතාවයම සපුරා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් ඉදිරිපත් කර ඇති මිල ගණන් පිළිගෙන වෙන්දේසි මගින්ම වට්ටම් සහිතව බැඳුම්කර නිකුත් කර තිබුණි.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ලබා දුන් පිළිතුර විගණන ඡේදය සඳහා බලපෑමක් ඇති නොකරන බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 158 සිට 159. දක්වා)

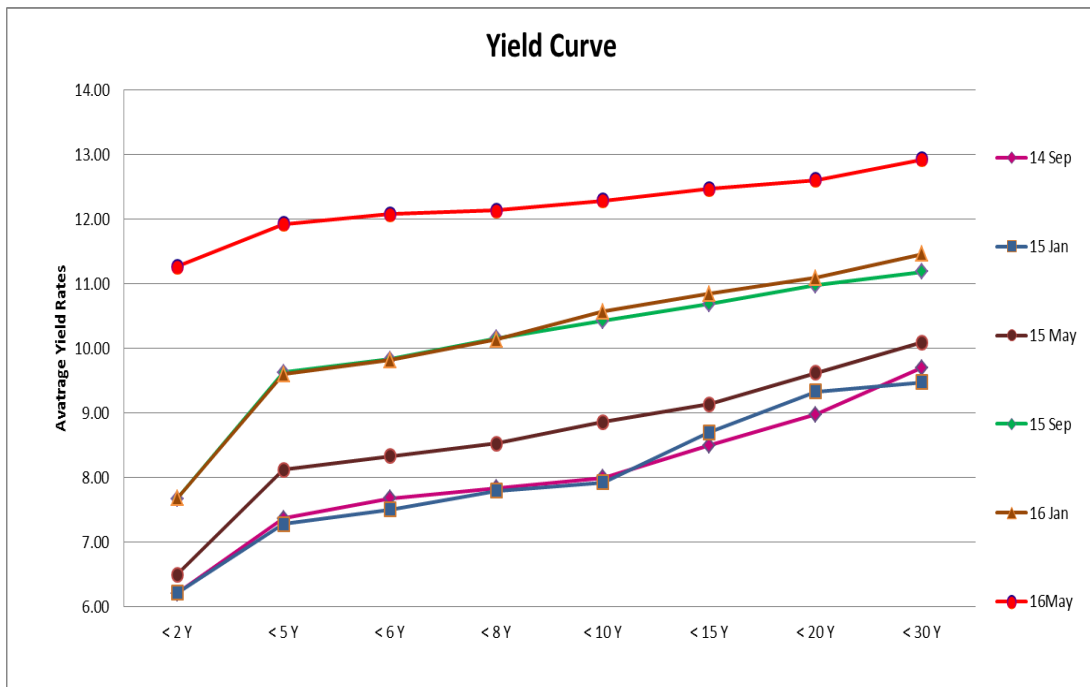
5.3.2 2015 පෙබරවාරි 27 දිනෙන් පසුව සිදු වූ ක්‍රමවේදයේ වෙනස්කම් සමගම භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුතුවලදී ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් වූ සේවක අර්ථසාධක අරමුදල, ජාතික ඉතිරිකිරීම් බැංකු අරමුදල් කළමනාකරණ සමාගම, මහජන බැංකුව, ලංකා බැංකුව වැනි රාජ්‍ය ආයතන එම වෙන්දේසිවලින් සාර්ථක ප්‍රතිඵල ගැනීම දුර්වල වී තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 159)

5.3.3 ඇතැම් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර වෙන්දේසිවලදී ඉහළ පොළී අනුපාත සමග මිල ගණන් ඉදිරිපත් කර තිබීම හේතුවෙන් එම වෙන්දේසි සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කළ අවස්ථා ද විය. 2015 වර්ෂයේ සිට 2016 මැයි 31 දින දක්වා පැවති වෙන්දේසිවලින් වෙන්දේසි 5 ක් ඉහත තත්ත්වය තුළ සම්පූර්ණයෙන් ම ප්‍රතික්ෂේප කර තිබුණද, 2014 වර්ෂයේදී එවැනි ප්‍රතික්ෂේප කිරීම් වාර්තා වී නොතිබුණි. ඒ අනුව නිරීක්ෂණය වනුයේ 2015 වර්ෂයේ දී සිදු කළ ක්‍රමවේදයේ වෙනස්වීම් පසුව ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් විසින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අපේක්ෂා කරන මිල ගණන්වලට වඩා ඉතා ඉහළ මිල ගණන්වලටද, මිල ගණන් ඉදිරිපත් කිරීමේ ප්‍රවණතාවයක් ඇති වී තිබීමය. (ඇමුණුම xxxiii) එනම් ද්විතියික වෙළඳපල පවතින අනුපාතයන්ට සාපේක්ෂව ඉහළ අනුපාතයන් සඳහා මිල ගණන් ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කිරීමය. මෙම තත්ත්වය පහත දැක්වෙන රූපසටහන 2 මගින් පැහැදිලි වේ.

රූපසටහන 2 - වෙන්දේසි ක්‍රමය පමණක් භාවිතා කිරීම හේතුවෙන් ඵලදා අනුපාතයට වූ බලපෑම

යොමුව - ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ සතියේ ආර්ථික විග්‍රහය - ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වෙබ් අඩවිය

ඉහත දක්වා ඇති ප්‍රවනතාවය විවිධ වූ සාධකයන්ගේ බලපෑම මත සිදුව ඇති බව නිරීක්ෂණය කළද 2015 පෙබරවාරි 27 දින ගත් බැඳුම්කර නිකුතුවට අදාළ ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයද ඉවහල් වූ බවට අනුමාන කිරීම ප්‍රශ්නකාරී නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ලබා දුන් පිළිතුර විගණන ඡේදය සඳහා බලපෑමක් ඇති නොකරන බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 159 සිට 160 දක්වා)

6. පද්ධති දුර්වලතා

6.1 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සෘජු ක්‍රමය තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක නොකර සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රාථමික වෙන්දේසි ක්‍රමය ඉදිරියට ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ඉන් සිදුවන මූල්‍ය බලපෑම පිළිබඳව ප්‍රතිඵල විශ්ලේෂණයක් සිදුකර එම අධ්‍යයනය ප්‍රතිඵල හා නිර්දේශයන්ට එකඟව එම තීරණය ගත් බවට තොරතුරු අනාවරණය නොවුණි.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 160 සිට 161 දක්වා)

6.2 ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් වෙන්දේසියේදී අවමීලට බැඳුම්කර මිලදී ගෙන එම බැඳුම්කර නැවතත් ක්ෂණිකව ඉහළ මිලට ද්විතියික වෙළඳපල තුළ අලෙවි කිරීම තුළින් ලාභයක් ලැබීම අපේක්ෂා කරන අතර එමගින් රජයට ලබා ගත හැකිව තිබූ වාසිය නොලැබුණි. මෙය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් බාහිර වූ පාර්ශවයන් විසින් වෙළඳපල පොළී අනුපාතිකයන් කෘතීමව හැසිරවීමක් ලෙසත්, මෙමගින් පොළී අනුපාතිකයන් පදනම් රහිතව උච්චාවචනයට ලක්වන බවත් නිරීක්ෂණය විය. මෙම තත්ත්වය පාලනය කිරීමේ වගකීම පැවරී ඇති මහ බැංකුව විසින් ඒ සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගෙන තිබූ බවට තොරතුරු අනාවරණය නොවීය.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 161)

6.3 ඉහත 4.1 ඡේදයේ සඳහන් පරිදි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සතුව පවතින මූල්‍ය වෙළඳපළ නියාමනය කිරීමේ වගකීම මැනවින් ඉටුකරලීම සඳහා මූල්‍ය වෙළඳපළෙහි හැසිරීම් රටාවන් පිළිබඳව වැදගත් සියළු දත්ත තමන් සතුකර ගත හැකි ක්‍රමවේදයක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පවත්වාගත යුතු වුවද, පහත දැක්වෙන නිරීක්ෂණයන් හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට එම නියාමන කාර්යය මනාව කළ හැකිද යන්න ප්‍රශ්ණ ගතව ඇත.

(පහත සඳහන් යොමුවෙහි දක්වා ඇති පරිදි මහ බැංකුව විසින් ඉහත ඡේදයට අදාල ලබා දුන් ලිඛිත පිළිතුර අනුව ඉහත ඡේදය තහවුරු වී ඇති හෙයින් හා වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 161 සිට 162 දක්වා)

6.4 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරනු ලබන බැඳුම්කර හඳුන්වාදීම සඳහා, ඒවායේ කල්පිරෙන දිනය පදනම් කර ගෙන සකස් කරන ලද ජාත්‍යන්තර සුරකුම්පත් හඳුනාගැනීමේ අංකයක් (International Security Identification Number) භාවිතා කරනු ලබයි. එකම දිනකදී පරිණත වන බැඳුම්කර කිහිපයක් වරින්වර නිකුත් කිරීමේ දී එම බැඳුම්කර සඳහා එම එකම ජාත්‍යන්තර සුරකුම්පත් හඳුනාගැනීමේ අංකයක් භාවිතා කිරීම නිසා ද්විතියික වෙළඳපොළ ගනුදෙනු සටහන් කිරීමේ දී එම බැඳුම්කරය කුමන දිනකදී නිකුත් කරන ලද බැඳුම්කරයක්ද යන්න වෙන් වෙන් වශයෙන් හඳුනාගත නොහැකි බවට විගණනයට කරුණු ඉදිරිපත් කර තිබීම.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 162)

6.5 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව ද්විතියික වෙළඳපල ගනුදෙනු සටහන් කිරීමේදී ලබා ගනුයේ ජාත්‍යන්තර සුරැකුම්පත් හඳුනාගැනීමේ අංකය සහ එම බැඳුම්කරවල මුහුණත වටිනාකම සහ ගනුදෙනුව සිදු කළ දිනය යන තොරතුරු පමණක් බවත් එම බැඳුම්කර ද්විතියික වෙළඳපලෙහි අලෙවි වූ වටිනාකම හා එලදායී අනුපාත පිළිබඳ දත්ත ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සතුව නොමැති බව විගණනයට කරුණු ඉදිරිපත් කර තිබීම.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින්ද, කාරක සභාව විසින් යොමුකළ ලිඛිත ප්‍රශ්නවලට මහ බැංකුව ලබාදුන් පිළිතුරු වලින් විගණන ඡේදයට බලපෑමක් නොමැති හෙයින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 162 සිට 163 දක්වා)

6.6 ඉහත 5.1.7 ඡේදයේ සඳහන් කර ඇති පරිදි අවශ්‍ය මුළු මුදලම වෙන්දේසිය මගින් සපුරා ගැනීමට ගෙන ඇති තීරණය ඉහත 5.1.1 ඡේදයේ ඇමුණුමේ සඳහන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සතු පොළී ප්‍රතිශතය පාලන වගකීම ඇතුළු කරුණු සලකා බලා ගන්නා ලද තීරණයක්ද යන්න පැහැදිලි නොවීම.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 163)

6.7 එලෙසම ඉහත 5.1.7 ඡේදයේ සඳහන් කර ඇති තීරණය ගැනීමේදී ඉහත 5.1.2 ඡේදයේ සඳහන් ඇමුණුමේ දැක්වෙන කරුණු හා තීරණය පිළිබඳ අවධානයක් යොමු කර තිබුණු බව පැහැදිලි නොවීම.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 163)

6.8 තවද ඉහත 5.1.11 ඡේදයේ දක්වා ඇති පරිදි සෘජු ක්‍රමය අත්හිටුවා වෙන්දේසි ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීමට තීරණයක් ගෙන තිබුණද ඉහත 01 ඡේදයේ සඳහන් මාර්ගෝපදේශය තුළ හෝ වෙන යම් ලිඛිත නීතියකගේ මඟ බැංකු අධිපතිට එවැනි අතිශය වැදගත්, සංකීර්ණ හා සංවේදී තීරණයක් ගැනීමේ අභිමතයක් තිබේද යන්න විගණනයට අනාවරණය නොවීම.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 163)

6.9 ඉහත 5.1.7 ඡේදයේ සඳහන් තීරණය ගැනීමෙන් පසුව මේ වන විට වර්ෂයකට ද වැඩි කාලයක් ගත වී තිබුණද එකී තීරණය හේතුවෙන් සෘජුවම හෝ වක්‍රව මූල්‍ය වෙළඳ පළට සිදු වී ඇති බලපෑම පිළිබඳව අධ්‍යයනයක් කර එම තාවකාලික අත්හිටුවීම ස්ථාවර කිරීමට, ඉවත් කිරීමට, නැවත සලකා බැලීමට හෝ වෙනයම් නිශ්චිත අනුපාතයක් මත සෘජු ක්‍රමය හා වෙන්දේසි ක්‍රමය තෝරාගැනීම වැනි විකල්ප ක්‍රමයක් අනුගමනය කළ යුතුද යන්න පිළිබඳව පසු විපරමක් හෝ විධිමත් අධ්‍යයනයක් කළ බවට තොරතුරු විගණනයට අනාවරණය නොවීම.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 164)

6.10 වෙන්දේසි ක්‍රමයට අනුව වට්ටම් සහිතව බැඳුම්කර ලබා ගත් ප්‍රාථමික ගැණුම්කරුවන් ඒවා ක්ෂණිකව ද්විතියික වෙළඳපලෙහි අලෙවි කර අධික ලාභ ලබන්නේද එමගින් රජයට ලබා ගත හැකිව තිබූ වාසියක් වෙනත් පාර්ශවයකට විතැන් වී තිබේද යන්න පිළිබඳව අධ්‍යයනයක් සිදුකිරීමට හෝ එවැනි අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීමට අවශ්‍ය දත්ත තමන් සතු කර ගැනීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව කටයුතු කර ඇති බවට තොරතුරුද විගණනයට අනාවරණය නොවීම.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 164)

6.11 රාජ්‍ය අංශයේ ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් මෙම වෙන්දේසිවලදී ලබා ගන්නා සාර්ථකත්වය අවම වීමට හා පෞද්ගලික අංශයන්හි එම සාර්ථකත්වය ඉහළ යාමට හේතු සොයා බලා රජයට අවම පිරිවැයක් සහිතව අරමුදල් රැස්කරදීමේ වගකීමද ඉටු වන පරිදි අවශ්‍ය නියාමනයන් කිරීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව කටයුතු කළ බවට තොරතුරු අනාවරණය නොවීම.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 164 සිට 165 දක්වා)

6.12 තවද වට්ටම් සහිතව බැඳුම්කර මිලදී ගත් පෞද්ගලික අංශයේ ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් එම බැඳුම්කර මිලදී ගෙන ඉතා කෙටි දින ගණනකින් රාජ්‍ය අංශයේ ගනුදෙනුකරුවන් හෝ ආයතන වඩා අඩු පොළී අනුපාතයකට බැඳුම්කර මිලදී ගෙන තිබේද යන්න පිළිබඳව පරීක්ෂා කළ බවට හෝ එලෙස කටයුතු සිදු වී තිබේනම් එලෙස රජයට සිදුවන මූල්‍ය අවාසිය අවම කිරීමට අවශ්‍ය නියාමනය කළ බවට තොරතුරු අනාවරණය නොවීම.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් ද, කාරක සභාව විසින් මහ බැංකුව වෙත යොමු කළ ලිඛිත ප්‍රශ්න වලට ලද පිළිතුරු අනුවද විගණන නිරීක්ෂණයට බලපෑමක් නොමැති හෙයින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 165 සිට 166 දක්වා)

6.13 පෞද්ගලික අංශයේ ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් විසින් තමන් වෙනුවෙන් බැඳුම්කර මිලදී ගැනීමට රාජ්‍ය අංශයේ ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් මගින් සිදුකිරීම තුළ රාජ්‍ය අංශයට හා පෞද්ගලික අංශයට ලැබෙන වාසි අවාසි සලකා බලා රජයේ පිරිවැය අවම කිරීමට කටයුතු කළ බවට හෝ අවශ්‍ය නියාමනයන් කළ බවට කරුණු අනාවරණය නොවීම.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ලබා දුන් ලිඛිත පිළිතුර විගණන ඡේදය සඳහා බලපෑමක් ඇති නොකරන බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 166 සිට 167 දක්වා)

6.14 ඉහත 5.3.3 ඡේදයේ නිරීක්ෂණය කර ඇති පොළී අනුපාතයන්හි ක්‍රමිකව ඉහළ යාමේ ප්‍රවණතාවය ඇති වීමට ඉහත 5.1.7 ඡේදයෙහි සඳහන් ප්‍රතිපත්තිමය තීරණය සෘජුව හෝ වක්‍රව හේතු වූයේද යන්න තීරණය කිරීමට තරම් ප්‍රමාණාත්මක විශ්ලේෂණයක් කළ බවට තොරතුරු අනාවරණය නොවීම.

(ඉහත සඳහන් ඡේදය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම ඡේදය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් ඡේදය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 167)

7. නිර්දේශ

7.1 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ගනු ලබන ප්‍රතිපත්තිමය තීරණවලදී මෙන්ම පවතින ක්‍රමවේදයන් වෙනස්කම්වලට භාජනය කිරීමේ දී සහ නව ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වාදීමේ දී එමගින් රටේ ආර්ථිකයට සිදුවන ධන හෝ සෘණ බලපෑම් හා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අරමුණු වලට ඉන් සිදුවන බලපෑම දිගුකාලීන හා කෙටි කාලීන වශයෙන් සලකා බලා අදාළ තීරණ වලට එළඹිය යුතු වන අතර එලෙස කටයුතු කළ බවට පිළිගත හැකි සාක්ෂි අවශ්‍ය අවස්ථාවන් හි දී ඉදිරිපත් කිරීමට හැකිවන පරිදි පවත්වාගෙන යාම.

(ඉහත සඳහන් නිර්දේශය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම නිර්දේශය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් නිර්දේශය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 167)

7.2 ද්විතියික වෙළඳපලද නියාමනය කිරීමට ප්‍රමාණවත් දත්ත ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සතු නොවන තත්ත්වයක් තුළ මූල්‍ය වෙළඳපල හැසිරවීමේ හා නියාමනය කිරීමේ කාර්යය වඩාත් ඵලදායීව ඉටුකිරීම අඩපන වීම වලක්වනු වස් අවශ්‍ය සියලු දත්ත ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සතුව පවත්වා ගැනීම.

(ඉහත සඳහන් නිර්දේශය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති අතර පහත යොමුවෙහි දැක්වෙන වාචික සාක්ෂි සටහන් අනුව ඉහත නිර්දේශය තහවුරු වී ඇති හෙයින් නිර්දේශය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කර ඇත.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 167 සිට 173 දක්වා)

7.3 මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කල බැඳුම්කරයන් කල්පිරී මුදල් ලබා ගැනීම සඳහා තමන් වෙත ඉදිරිපත් වන අවස්ථාව දක්වා එම බැඳුම්කරයේ හිමිකාරිත්වය හා ගනුදෙනු වන ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පවත්වා ගැනීම.

(ඉහත සඳහන් නිර්දේශය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම නිර්දේශය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් නිර්දේශය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 173 සිට 174 දක්වා)

7.4 රටක මහ බැංකුව කෙරෙහි පවතින විශ්වාසය එහි නිලධාරීන් විසින් ගන්නාවූ තීන්දු තීරණවල අවංකභාවය මතද රඳාපවතින හෙයින් හා එම විශ්වාසය දේශීයව මෙන්ම අන්තර්ජාතික වශයෙන්ද නොකැළැල්ව පවත්වාගත යුතු හෙයින් එම නිලධාරීන් ගන්නා වූ තීන්දු තීරණයන්ගේ අවංකභාවය කාල පමාවකින් තොරව ඒත්තු ගැන්විය හැකි පරිදි යම් යම් සීමාවන්ට යටත්ව හෝ විනිවිද භාවයකින් යුතුව කටයුතු කිරීම.

(ඉහත සඳහන් නිර්දේශය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම නිර්දේශය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් නිර්දේශය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 174)

7.5 නෛතික තත්ත්වයන් ගේ හා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියන්ගේ විවිධ නිර්වචනයන් හා ව්‍යාතිරේඛයන් තිබිය හැකි වුවද ඒවාටම සීමා නොවී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ කළමනාකරණ තීරණයන්ට බලපෑම් කළ හැකි මට්ටමේ නිලධාරීන් හා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට සමබන්ධිත ආයතන අතර යම් බැඳියාවන්හි ගැටීම් පවතින්නේ නම් සඳහා වූ පෙරදැරි කරගෙන සුදුසු අනාවරණයක්ද සහිතව සිය කාර්යයන් ඉටු කිරීමට මහ බැංකුවේ ඉහළ කළමණාකාරිත්වය කටයුතු කිරීම.

(ඉහත සඳහන් නිර්දේශය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම නිර්දේශය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් නිර්දේශය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 174)

7.6 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ගනු ලබන බොහෝ තීරණ සමස්ථ ආර්ථිකයට දිගුකාලීනව බලපෑම් ඇති කරවන අතර එවැනි අතිශය වැදගත්, සංකීර්ණ හා සංවේදී තීරණයන් ගැනීමේදී නිවැරදි පදනමකින් එම තීන්දු තීරණ ගන්නේද යන්න ස්වාධීන පාර්ශවයකගේ පරීක්ෂාවන්ට සහ අධීක්ෂණයකට ලක්වීම ඉතා වැදගත් වනුයේ එකී තීරණයන්ගෙන් ජනිතවන යහපත් මෙන්ම අයහපත් ප්‍රතිඵලවලටද සමස්ථ ජනතාවට මුහුණ දීමට සිදුවන හෙයිනි. ඒ අනුව එවැනි සංකීර්ණ තීරණ විධිමත් ඇගයීමකින් තොරව ඉතාමත් සරලව හා ක්ෂණිකව ගෙන එමගින් යම් අයහපත් ප්‍රතිඵල ඇති වී තිබේද යන්න පරීක්ෂා කිරීමට අවශ්‍ය තොරතුරු ඒ සඳහා බලවරමක් ඇති ආයතනයන්ට ලබා දීමට බාධා සිදුවන පරිදි මුදල් නීති පනතේ 45 වගන්තියේ සඳහන් රහස්‍යතාවය සුරැකීමේ ප්‍රතිපාදන යොදා ගත නොහැකි වන පරිදි එම වගන්තිය සුදුසු පරිදි සංශෝධනයන්ට ලක් කළ යුතුය.

(ඉහත සඳහන් නිර්දේශය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම නිර්දේශය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් නිර්දේශය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 175)

7.7 මෙම වාර්තාව සකස් කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් ලබා දුන් තොරතුරු අතර නිඛු රහස්‍ය හා සංවේදී තොරතුරු නිවැරදිව හඳුන්වාදෙන ලෙස මහ බැංකු අධිපතිගෙන් ලිඛිතව ඉල්ලා සිටි අතර (ඇමුණුම xxxiv) එයට ලබා දුන් පිළිතුර (ඇමුණුම iii) අනුව ලබා දී ඇති තොරතුරු සියල්ලම රහස්‍ය තොරතුරු ලෙස සැලකීමට සිදුව තිබේ. එහෙයින් රාජ්‍ය විගණනය විසින් එවැනි තොරතුරුවලින් හඳුනාගනු ලැබූ තොරතුරු මෙම වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් නොකර එම තොරතුරු පාර්ලිමේන්තුවේ ගරු කථානායකතුමා වෙත ලබා දෙන බවත් සඳහන් කළ යුතුව ඇත.

(ඉහත සඳහන් නිර්දේශය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින්ද, කාරක සභාව විසින් මහ බැංකුව වෙත නිකුත් කළ ප්‍රශ්නවලට ලද පිළිතුරු මගින්ද විගණන නිර්දේශයට බලපෑමක් නොමැති හෙයින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම නිර්දේශය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් නිර්දේශය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 175 සිට 176 දක්වා)

7.8 ප්‍රාථමික වෙළඳුන් අතර බැඳුම්කරවලට අදාළව සිදුවන අන්තර් ගනුදෙනු නියාමනය කිරීම සඳහා නිසි ක්‍රමවේදයක් මාර්ගෝපදේශ මගින් හඳුන්වා දිය යුතුය.

(ඉහත සඳහන් නිර්දේශය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින්ද, කාරක සභාව විසින් මහ බැංකුව වෙත නිකුත් කළ ප්‍රශ්නවලට ලද පිළිතුරු මඟින්ද විගණන නිර්දේශයට බලපෑමක් නොමැති හෙයින් සහ වෙනත් තොරතුරු මඟින් එම නිර්දේශය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් නිර්දේශය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 176 සිට 177 දක්වා)

7.9 බැඳුම්කර වෙන්දේසියට අදාළව ප්‍රසිද්ධ කරනු ලබන වෙන්දේසිවල අවසාන දිනය හා වේලාව යම් යම් අවස්ථාවලදී දීර්ඝ කිරීම් අනුමත කර තිබූ අතර එවැනි දීර්ඝ කිරීම් නොවැලැක්විය හැකි සහ සාධාරණීකරණය කළ හැකි කරුණුවලට සීමා කළ යුතුය.

(ඉහත සඳහන් නිර්දේශය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මඟින් එම නිර්දේශය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් නිර්දේශය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 177)

7.10 සේවක අර්ථසාධක අරමුදල ලියාපදිංචි ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවකු නොවුවද ප්‍රාථමික ගනුදෙනු මෙන් ප්‍රාථමික වෙළඳපලෙන් බැඳුම්කර මිලදී ගැනීම සඳහා හැකියාව ලබා දී ඇත. එසේ වුවද සේවක අර්ථසාධක අරමුදල ප්‍රාථමික වෙළඳපලෙන් බැඳුම්කර මිලදී ගැනීමට විකල්පයන් ලෙස වෙනත් ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ද්විතියික වෙළඳපලෙන් බැඳුම්කර මිලදී ගැනීමේ ප්‍රවණතාවයක් දක්වන බව නිරීක්ෂණය වේ. මේ වන විට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අධීක්ෂණය යටතේ පවතින අර්ථසාධක අරමුදල එම අධීක්ෂණයෙන් බැහැරව ස්වාධීනව කටයුතු කළ හැකි ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවකු බවට පත් කිරීම.

(ඉහත සඳහන් නිර්දේශය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින්ද, කාරක සභාව විසින් මහ බැංකුව වෙත නිකුත් කළ ප්‍රශ්නවලට ලද පිළිතුරු මඟින්ද විගණන නිර්දේශයට බලපෑමක් නොමැති හෙයින් සහ වෙනත් තොරතුරු මඟින් එම නිර්දේශය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් නිර්දේශය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 177 සිට 178 දක්වා)

7.11 මේ වන විට ඉදිරි මාසයේ මුදල් අවශ්‍යතාවය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් මහා භාණ්ඩාගාරය වෙතින් ලබා ගන්නා අතර අවම වශයෙන් එය ඉදිරි මාස තුනක කාලයක් දක්වා දීර්ඝ කිරීම.

(ඉහත සඳහන් නිර්දේශය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම නිර්දේශය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් නිර්දේශය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 179)

7.12 ඉහත පරිදි මහා භාණ්ඩාගාරය ලබා ගන්නා ලද මුදල් අවශ්‍යතාවය රැස් කර ගන්නා ආකාරය කල් ඇතිව තීරණය කිරීම.

(ඉහත සඳහන් නිර්දේශය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම නිර්දේශය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් නිර්දේශය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 179)

7.13 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවන් පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් අධීක්ෂණයක් කළ යුතු වීම. එනම් පසුගිය කාලය තුළ එක් ප්‍රාථමික ගනුදෙනුකරුවකු බුන්වත්භාවයට පත්වීම හේතුවෙන් රජයද ඇතුළුව එම ගනුදෙනුකරුවකු සමග ගනුදෙනු කළ ආයෝජකයන් අසීරුතාවයට පත්ව ඇත. එවැනි තත්ත්වයන් වැලකෙන පරිදි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ඔවුන් මූල්‍ය ශක්තීන් ඇතුළු අදාල වර්ගවත් පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් අධීක්ෂණයක් කළ යුතු වීම.

(ඉහත සඳහන් නිර්දේශය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම නිර්දේශය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් නිර්දේශය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 179)

7.14 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර ඇති තොරතුරු අතර ඇති රහස්‍යභාවය සුරැකිය යුතු ලේඛන හඳුන්වාදෙන ලෙස මහා භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගෙන් විමසන ලදී. ඒ සඳහා පිළිතුරු ලෙස මහා භාණ්ඩාගාර නියෝජ්‍ය ලේකම්වරයකු දන්වා තිබුණේ, භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීමට අදාලව මහා භාණ්ඩාගාරයේ කාර්යයන් වර්ෂයේ විසර්ජන පනතින් අනුමත සීමාවන් තුළ රජයේ ණය අවශ්‍යතාවය මාසික පදනමින් ශ්‍රී ලංකාවේ මහ බැංකුව

වෙත දැනුම් දීමට සීමා වන බවයි. කෙසේ වෙතත්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව පිළිබඳ අධීක්ෂණ කටයුතු භාර ප්‍රධාන ආයතනයක් ලෙස මහා භාණ්ඩාගාරයේ කාර්යභාරය ඉහතින් දක්වා ඇති සරල කාර්යයකට සීමා වන බවට විගණනයේදී එකඟ විය නොහැක.

(ඉහත සඳහන් නිර්දේශය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් විරෝධතා දක්වා නොමැති බැවින් සහ වෙනත් තොරතුරු මගින් එම නිර්දේශය පිළිබඳව නොඑකඟතාවයක් නොවූ බැවින් නිර්දේශය යාවත්කාලීන විගණන වාර්තාවට එලෙසම ඇතුළත් කරන ලදී.)

(යොමුව : උපලේඛනයෙහි පිටු අංක 180)

8. නිගමන

8.1 ඉහත 5.1.17 ඡේදයේ දැක්වෙන වලක්වාගත හැකිව තිබූ රු.889,358,050 ක ඇස්තමේන්තුගත අවාසිය සහ 5.2.3 ඡේදයේ දැක්වෙන වලක්වා ගත හැකිව තිබූ රු.784,898,755 ක ඇස්තමේන්තු ගත අවාසිය ලෙස 2015 පෙබරවාරි 27 සහ 2016 මාර්තු 29 දින පැවැති භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර වෙන්දේසි දෙකේදී වලක්වා ගැනීමට හැකිව තිබූ එකතුව රු.1,674,256,805 ක ඇස්තමේන්තුගත අවාසිය වලක්වා ගැනීමට කටයුතු නොකිරීම පිළිබඳව බලධාරීන් වගකිවයුතු බව නිගමනය කරනු ලැබේ.

තවද, සෘජු ක්‍රමයට භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම තාවකාලිකව අත්හිටුවීමට තීරණය ගත් 2015 පෙබරවාරි 27 දින සිට 2016 මැයි මාසය දක්වා සිදුකර ඇති බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම්වලට අදාළව ද ඇස්තමේන්තුගත වාසි හෝ අවාසි ගණනය කළහොත් ඉහතින් දක්වන ලද ඇස්තමේන්තුගත අවාසිය තවදුරටත් ඉහළයාමේ හැකියාවක් පැවැතීමද බැහැර කළ නොහැක.

8.2 මෙම වාර්තාව සැකසීමේ දී විගණකාධිපති වෙත අනාවරණය වූ කරුණු සහ ඉහත සඳහන් ඡේද වලින් අවධාරණය කර ඇති කරුණු අනුව මහ බැංකු අධිපති විසින් ස්වකීය කාර්යය මෙහෙයවීමේ දී මහ බැංකු අධිපතිවරයකුගෙන් අපේක්ෂා කරනු ලබන මට්ටමේ වෘත්තීමය විවක්ෂණභාවයකින් (Professional Due Care) යුතුව කටයුතු කර ඇති බව තහවුරු නොවීය.

8.3 මෙම වාර්තාව පිළියෙල කිරීමේ දී විගණකාධිපති වෙත හිමි බලතල හා විෂය සීමාව තුළ කටයුතු ඇති බව අවධාරණය කරනු ලැබේ. ඉන් ඔබ්බට සාපරාධී හෝ විගණකාධිපතිට නිගමනය කළ නොහැකි මට්ටමේ නීති විරෝධී කටයුතු සිදු වී ඇත්දැයි යන්න මෙහිදී පරීක්ෂාවට ලක් නොවූහු හෙයින් එවන් පරීක්ෂාවක් අවශ්‍යය හැඟී යන්නේ නම් ඒ සඳහා විශේෂිත වූ ආයතනයන්හි සහය ලබා ගැනීම සුදුසු බව නිගමනය කරමි.

අ/කලේ, එච්. එම්. ගාමිණි විජේසිංහ,

විගණකාධිපති,

විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුවේදී.

➤ මෙම විමර්ශනයේදී පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාවේ විශේෂ පරීක්ෂාවට ලක්වූ ක්ෂේත්‍රයන් හා අදාළ යොමු පහත දක්වා ඇත.

- ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ (යොමුව: පිටු 202 සිට 222 දක්වා)
- මෙහෙයුම් අත්පොත (යොමුව: පිටු 223 සිට 255 දක්වා)
- වෙන්දේසි ක්‍රමයේ හා සෘජු ක්‍රමයේ සංයුතිය (යොමුව: පිටු 255 සිට 262 දක්වා)
- අදාළ අමාත්‍යවරයා (යොමුව: පිටු 263 සිට 265 දක්වා)
- මුදල් අමාත්‍යාංශයේ කාර්යභාරය (යොමුව: පිටු 265 සිට 268 දක්වා)
- ද්විතියික වෙළෙඳපොළ (යොමුව: පිටු 268 සිට 274 දක්වා)
- සේවක අර්ථසාධක අරමුදල (යොමුව: පිටු 274 සිට 281 දක්වා)
- වෙන්දේසි ක්‍රමය මඟින් හැකි තාක් මුදල් සොයා ගැනීම (As much as possible)

(යොමුව: පිටු 281 සිට 288 දක්වා)